

מכון להוצאת ספרים "בני שלשים" קוסטון

קטלוג הספרים

תשפ"ב

רשימת הספרים לפי המחברים למשפחותיהם

סדרת אוצרות מהרצ"א

אגרא דכלה.....ל
אגרא דפרקא.....לא
בני יששכר.....כח
בני יששכר - מועדים.....לג
דרך פקודין.....יא
מגיד תעלומה - והיה ברכה.....יב
חידושי מהרצ"א.....יג
ליקוטי מהרצ"א.....לב
רגל ישראל.....נ
הוספות מהרצ"א.....מז
הגהות מהרצ"א.....נב
מעין גנים.....סח
אוצרות מהרצ"א.....כט
ריח דודאים.....יד

ספרי שושלת בית זידיטשוב קוסון

עטרת צבי.....מט
סור מרע ועשה טוב.....נא
סידור האריז"ל - רבי אשר.....מז
ליקוטי בני שלשים.....לד
דרשות בני שלשים.....כ
ליקוטי אור מלא.....מד
סידור "בית הלוי".....נו
זמירות לשבת.....נז
סוכת רועים.....נח
זמירות לסעודה שלישית ומלוה מלכה.....נט
הצבי והצדק.....מב
משניות עטרת צבי.....כג
בית ישראל.....מג
פרי קודש הלולים.....נד
תולדות בית הלוי.....סו

ספרי מרן בעל מראה יחזקאל וצאצאיו

שו"ת מראה יחזקאל.....יח
מראה יחזקאל עה"ת ומועדים.....לה
מרכבת יחזקאל.....סג
שארית יעקב.....לח
אשיב אברהם.....מ
תפוחי חיים עה"ת.....מא
תפוחי חיים הדרנים.....כב

שונות

מנחם ציון - רימנוב.....כז
מכתבי השמש בגבורתו - סובראנץ.....סד
רזי אור החיים.....נג
אגרות קודש.....סה
אמת וצדק.....ע
לשון תורה.....סט
מסכת שקלים - תלמוד בבלי.....ז
מסכת שביעית - תלמוד בבלי.....ח

ה דרוש והלכה

כח חסידות

מה קבלה

נה תפלה וזמירות

סא תולדות והסטוריה

סז אמונה ודעת

יו"ל במכון לספרים
שע"י מוסדות "בני שלשים" קוסון
רח' בן פתחיה 19 בני ברק

ניתן להוריד את הקטלוג מהאתר

www.koson.co.il

או במייל koson3000@gmail.com

את הספרים ניתן להשיג בחנויות הספרים
או בפל. 0527-611609

הפצה ראשית

03-6815542

עימוד ועיצוב

יהודה הפקות

03-6187365

❧ סקירה כללית ❧

רבים הם הספרים בכל מקצועות התורה, בהלכה ובאגדה, בחסידות ובקבלה אשר רבות בשנים היו מונחים בקרן זוית, ולדאבון לב נמנע מן העם הצמא לדבר ה' ולהבין במקרא להנות מכתבים אלו, אם מחמת איכות הדפסתם הגרועה, ואם מחמת שגיאות הדפוס שהיו מנת חלקם באופן קבוע, מאות שנים המתינו ספרי קודש לגאולתם לסדרם על נכון ולהוציאם לאור עולם בצורה מחודשת ברורה ובהירה לכל דורש ה'. זכה דורינו באור חדש אור יקרות בההדרת ספרי קדמונינו ורבותינו ז"ל במהדורות פאר והדר ע"י מכונים ידועים בארה"ק ובחו"ל.

מכון "בני שלשים" הוקם בשנת תשנ"א ע"י מוסדות קוסון בנשיאות כ"ק אדמו"ר מקוסון שליט"א העוסק זה שנים בעריכה מחודשת והוצאה לאור עולם של ספרי וכתבי ראשי בית אבותיו הקדושים לדורותיהם מגדולי התורה והחסידות ומאורי הדורות ה"ה: רבותינו האדמו"רים לבית זידטשויב, קוסון, דינוב וקארלסבורג ועוד אשר הוא נמנה על צאצאיהם, באמצעות המכון מופיעים בכל שנה ספרים אחדים מתורת רבותינו הנ"ל מחודשים בתכלית, עד היום הופיעו כ-60 ספרים וסדרות בכל מקצועות התורה, הלכה אגדה חסידות וקבלה, כולם ערוכים בסדר חדש ומוגהים עפ"י כתבי יד עתיקים ומבוארים בהערות בשם "הצבי והצדק".

❧ סדרת "אוצרות מהרצ"א" ❧

הוצאתם לאור של ספרי רבינו הרה"ק רבי צבי אלימלך מדינוב

גולת הכותרת בהוצאת "מכון בני שלשים" היא ההדרת כתביו של רבן ומאורן של ישראל רבי צבי אלימלך מדינוב זצוק"ל בעל "בני יששכר" והפצתם בעולם התורה, רבינו הק' מדינוב נודע כמחבר ספרים רבים וחשובים בכל מקצועות התורה, מלבד ספרו המפורסם "בני יששכר" עוד כתב ספרים בהלכה ואגדה בדרוש ותלמוד אשר נתקבלו כספרי יסוד ונכסי צאן ברזל בהיכלי התורה, מיוחדים הם במינם להיותם כוללים בתוכם מאמרים שונים בכל התחומים תורה שבכתב ושבע"פ בדרך הפרד"ס וחסידות, ובחלקם ביאורי מסכתות וסוגיות הש"ס, לשונו של רבינו עט סופר מהיר לא חסך מאומה והשקיע את כל כוחו בכתיבת חיבוריו וחקק בעט ברזל כיד ה' הטובה עליו אותן אורים גדולים אשר הערה עליו רוח ממרומים ללמד את בני ישראל דרך ישרה וארחות צדיקים להודיעם את המעשה אשר יעשון, בכתיבת חיבוריו יגע רבות ויש מהם שכתבם לפחות בחמשה מהדורות, תיקן וניפה הוסיף וגרע עד שיצא דבר מתוקן שווה ומובן לכל נפש, דבריו בנויים על יסודות רבותיו הקדושים ותלמידי הבעש"ט זיע"א אשר את פתם אכל ומימיהם שתה, אשר ע"כ ספריו הקדושים המה דרך ומבוא להשגת דברי רבותינו הקדושים תלמידי בעש"ט זיע"א.

אך דא עקא שספרי רבינו היו חתומים מאז פטירתו במשך 150 שנה, ועל אף שגדולי הדורות הביאו דבריו מספריו, אך להמון העם היו הדברים סתומים ולוקים בחסר, סיבת הדבר היא כנראה שמחמת שראשי הצענזורה אשר ברשעותם מנעו את הדפסתם מכל וכל ונאלצו להדפיסם במחתרת, רק מכעשר שנים לאחר פטרתו יצא טבעם בעולם

ונתבסמו הכל מאורם, ואז רבו הקופצים להדפיסם איש ככל הישר בעיניו שלחו בהם ידם וגרמו המון טעויות וערבובי דברים.

משימת קודש נטל על עצמו מכון "בני שלשים" בהוצאתם לאור של ספרי רבינו מהרצ"א מדינוב במהדורה חדשה ומפוארת בסדרה מיוחדת בשם "אוצרות מהרצ"א" לברר מקחו של צדיק הכוללת תיקוני שגיאות והוספת אלפי מראי מקום, וכן השלמת החסר ע"פ כתבי יד ומהדורות קודמות שנכתבו ע"י רבינו בעצמו ותלמידיו כתבים שלא ראו אור עולם עד עתה, בסידרה זו הושקעה יגיעה רבה וכל זה בפאר והדר רב, עליהם נלוו ביאור "הצבי והצדק" מאת כ"ק אדמו"ר מקוסון שליט"א הכולל ביאורים והערות במאמרי חז"ל וכתבי האריז"ל המובאים וכן השוואות משאר ספרי רבינו ומספרי תלמידי הבעש"ט, לא תהיה זו גוזמא לומר אשר כמעט ולא נשאר דבר קטן ודבר גדול אשר לא נתבאר כל צרכו והכל באופן נפלא ובאותיות מאירות עינים.

סדרת "אוצרות מהרצ"א החלה בברכתו ועידודו של כ"ק מרן האדמו"ר מצאנז קלויזנבורג זיע"א מצאצאי הבני יששכר, אשר העלה את הרעיון בפני כ"ק אדמו"ר מקוסון שליט"א לערוך את ספרי זקנו הק' מדינוב, בגנזיו היה שמור עצם כתב ידו של רבינו מהרצ"א הוא ספר רגל ישרה מפתח ערכים בקבלה, שנדפס רק פעם אחת לפני כ-150 שנה בשיבוש רב, העתק כתב יד זה נמסר לנו בבוא הזמן ע"י בנו ממשיך דרכו כ"ק האדמו"ר מצאנז שליט"א, ואכן ספר זה יצא ראשונה בסדרת אוצרות מהרצ"א בשנת תשנ"ח, מני אז הגיעו לידינו כתבי יד של יתר ספריו של מרן הבני יששכר חלקם הם כתב ידו וחלקם של תלמידיו שכתבו דברי תורתו, ובס"ד עד הנה יצאו לאור כמעט כל ספרי הבני יששכר בהדור רב ערוכים ומתוקנים בשלימות. ות"ל שהספרים נתקבלו בחביבות יתירה אצל קהל הלומדים שיחיו וזכינו אשר נוסדו כמה וכמה שיעורים ברבים בהיכלי החסידות בספרי הבני יששכר שיצאו לאור במכון "בני שלשים".

לתועלת הלומדים נערכו מפתחות מפורטים בסוף כל ספר וספר על פסוקי תנ"ך ומאמרי חז"ל וספרי הקדמונים המובאים בספרים, וכן מפתח ענינים מפורט על כל נושא. לאור דרישת ציבור הלומדים בספרי רבינו הוחל בעריכת ספר מפתח כללי לכל ספרי רבינו, ובעז"ה בגמר כל הסדרה בקרוב יצא "ספר המפתח" מפורט לפי ערכים, בו נקבצו ובאו כל דבריו לפי סדר א"ב, ובודאי יקל על כל מבקש למצוא את חפצו.

הוצאת סדרה זו יש לזקוף לזכותם של הנדיב הדגול העסקן הנודע עומד לנס עמו מו"ה אברהם קליין נ"י מניו יורק וזוגתו האצילה המנוחה מרת איידל ע"ה נכדת הרה"צ מו"ה משה שעהנפעלד זצ"ל חתנו של רבינו הבני יששכר, השיבה נפשה לבוראה בערב יום הכפורים תשע"א, אשר זכו בנדבת לבם לסייע בהוצאת כל ספרי רבינו מהרצ"א זיע"א.

כמו כן יעמוד על הברכה ידידינו וידיד כל בית ישראל ה"ה הרבני הנגיד המפואר מו"ה אליעזר קעסטנבוים שליט"א רב ונשיא דקהילה קדושה והכוללים דמשק אליעזר ברוקלין יצ"ו, אשר נדברה רוחו ליטול על עצמו זכות הדפסת הספרים במהדורה חדשה הנקראת **מהדורת דמשק אליעזר** זכות המחבר אבותינו ורבותינו הק' יעמוד לו ולזרעו להתברך בכל מילי דמיטב ויזכה להרבות פעלים לתורה ולהגדיל תורה ולהאדירה.

מדור
**ספרי דרוש
והלכה**

מסכת שקלים

מסכת שביעית

דרך פקודין

מגיד תעלומה

חידושי מהרצ"א

ריח דודאים

שו"ת מראה יחזקאל

בני שלשים דרשות

תפוחי חיים

משניות עטרת צבי

קבלתי מכבוד אדמו"ר הרב הקדוש מה"ר מנחם מענדל זצוק"ל (מרימוז) פירוש דברי רז"ל (פסחים קח.) מורא רבך כמורא שמים, פי' מורא רבך תלמוד מצאות השמים היינו ממאורות הגדולים היינו חמה ולבנה, כי הנה ענין היראה הוא רחוקת היירא מהמאויים (היפך האהבה שהוא קרבות האוהב להנאה) והנה תראה הלכנה כל מה שמתרחקת יותר מהחמה היא מקבלת הארה ממנה ביותר ומאירה, וכל מה שמתקרבת מתחסר קבלתה ומתמעט אורה, כן הוא הענין בקבלת התלמיד מהרב כל מה שגדל על התלמיד מורא הרב יקבל יותר, ובהיפך מוצן הענין בהיפך.

(דרך פיקודיך מצוה ד' חלק המחשבה אות י')

חיים שתמלא לנו כל משאלות לבנו לטובה. זה עידן ועידנים שהנהיגו לומר זה הנוסח קודם שמברכין החדש, ונדפס בסידורים, ומסיימין זה 'זכות תפלת רבים'. ואין לזה פירוש וציאור. ונראה שהוא טעות שהיה כתוב בסידורים הקודמים רשום למטה זרכות תפלת רב, ורז"ל כמציין שהתפלה הזאת היא ממס' זרכות והיא תפלת רב, וכאשר בא זה לאיש אשר לא ידע ספר, הנה לא ידע פירושן של הדברים והגיה מדעתו זכות תפלת רבים, והוא טעות.

(מגיד תעלומה ברכות ח"א דף י"ז ע"א)

אמר רבא דרחיס רבנן הוּו ליה צנין רבנן, דמוקיר רבנן הוּו ליה חתנוותא רבנן, דדחיל מרבנן הוא גופיה וכו'. (בהגהות החדשות (הגהות הגר"א) שינו הגרסא, דדחיל מרבנן הוּו ליה חתנוותא רבנן דמוקיר רבנן הוא גופיה וכו'. ולא ידעתי הסיבה שהציאתו להגיה כך, ואפשר דעתו עפ"י הקבלה, אהבה ימין צחינת דבר ע"כ מאן דרחיס הוּו ליה צניס זכרים תלמידי חכמים, יראה שמאל צחינת נוק' ע"כ דדחיל הוּו ליה חתנוותא רבנן ולא צניס רק חתנים לוקחי צותיו, כבוד הוא צחינת תפארת עיקרא דגופא ע"כ מאן דמוקיר רבנן איהו גופיה וכו'. ובהגהות הכזי והדק ציינו דבר פלא דכתב בהקדמת תקלין חדתין מתלמיד הגר"א עמ"ס שקלים וז"ל, ויש הגהות אשר כונתו גנוזה דרך הנסתר, כמו הגהתו בפ"צ דשבת מאן דרחיס וכו' אשר שמעו מפיו הק' שהוא על דרך האמת.

(חידושי מהרצ"א על חנוכה - שבת כ"ג ע"ב)

יאמר נא ידידי, היכול להתפאר בנפשו שבמשך ימי חייו עברו עליו שלשים יום רזופים שלא שח שיחה צטילה ולא חישב מחשבת חוץ אשר לא לה' המה, או היכול להתבצר בלצבו שקיים מצות אהבת הצורא בלצב שלם וצנפש חפצה בתשוקה גדולה תתאווה ותכסוף לזאת מנחתיקה, להדבק בחלק אלקים עליון חי החיים צ"ה, להצטל במציאות, להכלל בצור פני מלך חיים, לעשות איתערותא דלתתא להשפיע אליו מיין דוכרין שזה עיקר חפץ ורצון הצורא צ"ה בצריאת עולמו, על אחת כו"כ להשמר ולהזהר מלהמרות עיני כבודו, כי ידוע שהשח שיחה צטילה, אף שאין זה שקר ולשון הרע עובר בעשה, וכל העובר אפילו על איסור קל שצקלים דדצריהם נעשה לפי שעה מרכזה טמאה לס"א.

(שו"ת מראה יחזקאל סי' ק"ד)

מסכת שקלים - תלמוד בבלי
מאת כ"ק אדמו"ר מקוסון שליט"א

מסכת שקלים תלמוד בבלי

כידוע מסכת שקלים היא היחידת מסדר מועד שאין לה גמרא בבליית רק ירושלמית, בהסכמת הגאונים ופוסקי הדור, ערכנו לה גמרא בבליית, על ידי קיבוץ כל סוגיות ש"ס בבלי השייכות לפרקי המשנה עם פירוש"י ותוספות מלוקט מכל הש"ס כולל ציוני מסורת הש"ס עין משפט נר מצוה ותורה אור כפי שנדפסו בש"ס וילנא ובסופו התוספתא והרמב"ם הלכות שקלים, בצירוף הגהות והשוואות לירושלמי בשם "הצבי והצדק" (י"ל בשנת תשנ"ג).

סיפר הגאון המפורסם מהר"ם מפראג זצ"ל מלוצקין, כי עוצדא היה אצל הגאון המפורסם רבי מאיר אריק זצ"ל שנשאלה שאלה צינת מדרשו אס תרומת הלישכה שהיו תורמין את השקלים לקופות היתה צריכה להתרם ע"י כהנים או לאו דוקא, כי אין הדבר מפורש בשום מקום, נענה א' מן הלומדים ואמר הרי זה רש"י מפורש, תמה רבי מאיר אריק על זה והתחיל מונה אצעותיו ולוחש איה הרש"י זה, צגמ' צרכות לא נמנא צצנת אין גס צעירוצין אינו וכך היה מונה על אצעותיו עד שהגיע למס' מגילה נזכר וקרא אמנם כן הוא צדף כ"א ע"צ מפורש צרש"י ד"ה תורמין כהנים את הלשכה וכו'.

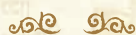
(מתוך דברי כ"ק אדמו"ר בעל "פני מנחם" מגור זצ"ל בהסכמתו למס' שקלים תלמוד בבלי)

מסכת שביעית - תלמוד בבלי

מאת כ"ק אדמו"ר מקוסון שליט"א

ו הוא ערוך כסדר הגמרא מקובץ מכל סוגיות ש"ס בבלי על סדר המשניות והפרקים עם פירש"י ותוספות ובסופו התוספתא והרמב"ם הלכות שקלים, בצירוף הגהות והשוואות לירושלמי בשם "הצבי והצדק" כנ"ל במסכת שקלים (י"ל בשנת תש"ס).

ואוסף עוד פרפרת. דהנה מלות שביעית טעמה לקבוע בלחנו שרשי האמונה כי ששת ימים עשה ה' את הארץ וכל אשר בה וציוס השביעי שבת. יש ליתן רמז בכתוב כי זו שבת מכל מלאכתו אשר ברא (בראשית א, ג), שבת מכל עולו בגימ' שביעית. ועל מה שהוצטח לנו מפני הצורה ית' כי ע"י קיום מצות שביעית נזכה לישיבת ארץ ישראל, יש לומר רמז, שביעית עולה במכוון והי"ה כ"י תצא"ו א"ל הארץ (שמות יב, כה). ועל מש"כ דמכח מצות שביעית הארץ בשביעית יושפע לנו שפע ברכה והצלחה לשלוש שנים, יש ליתן סימן לדבר, שביעית בגימ' ויפריך האי"ש מא"ד מא"ד (בראשית ל מג).

(כ"ק אדמו"ר מקוסון שליט"א
בהקדמתו למסכת שביעית חלמוד בבלי)

מסכת שביעית תלמוד בבלי

ח

רבינו צבי אלימלך מדינוב בעל "בני יששכר" ❧

מתולדותיו

הגה"ק רבינו צבי אלימלך שפירא זצ"ל נולד בשנת תקמ"ג לאביו הרבני מו"ה פסח לאנגזאם ז"ל מק"ק יאווארניק במדינת גאליציה, ולאמו שהיתה בת אחותם של הרה"ק האלקי רבינו אלימלך מליזענסק זי"ע בעל 'נועם אלימלך' והרה"ק משולם זושא מאניפולי זי"ע, ואכן נולד רבינו זי"ע ממברכתו והבטחתו של קדוש דודו הרבי ר' אלימלך זי"ע אשר אחרי ששיכלה אמו כמה מבניה הבטיח לה כי הפעם יולד לה בן זכר שישאר בחיים ויאיר את העולם בתורתו וקדושתו.

משחר טל ילדותו התנכר הנער וכל רואיו הכירו בו כי קדוש מרחם הוא, ועד מהרה הצטיין במחו החרף ושכלו החד באשר עלה ונתעלה על כל בני גילו ונראה בעליל כי זה הקטן לגדול יהיה רב ועצום בישראל, כי עודנו ילד כבן שש כבר ידע את המחזור בעל פה ושאר דברים קדושים היו שגורים על פיו מכח זכרונם שהיה הפלא ופלא, וכל מה שראה בעיניו תפס מהרה ובראיה בעלמא קנה.

בימי נעורו למד אצל הרב החסיד רבי לייזער מחמעלניק זצלה"ה ושקד על התורה הקדושה בשקידה רבה ונפלאה, לא נתן לעיניו שינה ולעפעפיו תנומה והמית עצמו באהלה של תורה מתוך קדושה וטהרה נפלאה בנגלה ונסתר כל רז לא אניס ליה.

בהגיעו לפרק האיש מקדש נשא את ב"ג בת הרבני הנגיד מו"ה שמואל מטשיטש ז"ל. בימי עלומיו בהיותו סמוך על שלחן חותנו נכספה וגם כלתה נפשו לחצרות ה' להסתופף בצל צדיקים וקדושי הארץ, ושאל מים מבאר תורתם של הצדיקים הקדושים רבי משה סופר מפשווארסק זי"ע, רבי יהושע מדינוב זי"ע, הרה"ק החוזה מלובלין, רבי ישראל המגיד מקאזניץ זי"ע ואצל עוד שאר צדיקי וקדושי ארץ, אמנם את עיקר הדרכתו ולמודו בתורת החסידות תורת ה' בעל שם טוב' קבל ממורו ורבו המובהק הרה"ק רבינו מנחם מענדל מרימאנוב זי"ע אשר בו דבק בכל לבבו ונפשו ואליו נקשר והוא היה לרבו המובהק.

למרות גילו הצעיר שמו הטוב הלך לפניו ובהיותו כבן שש עשרה שנים בלבד נתקבל לדומ"ץ בק"ק דינאב ושמש בביתו דינו של רבו הגה"ק המפורסם רבי יהושע מדינאב זי"ע, ואחרי זמן נקרא אחר הכבוד לשמש כרב ואב"ד בק"ק סטריזוב ועוד מקומות עד שנתקבל לאבד"ק בעיר דינאב ושם מנו"כ.

בקיץ של שנת תקע"ה נחשכו המאורות, הורם הנזר והוסרה העטרה מראשו של רבינו זי"ע בפטירת רבותיו הצדיקים הקדושים הרבי ר' מענדלי מרימאנוב זי"ע אשר נסתלק ביום ל"ד בעומר ובפטירת הרה"ק ה'חוזה מלובלין' זי"ע שנסתלק ביום ט' באב, ומני אז התחילו חסידים ואנ"ש להסתופף בצל קדשו ולהתדבק בו ורבים באו אליו ליהנות ממנו עצה ותושיה ולהושע ע"י תפילותיו בפקודת דבר ישועה ורחמים, ונפלאות מסופר בו ובכח תפילותיו תפילת צדיק שאינן חוזרות ריקם.

היה לוחם מלחמת ה' כנגד כת המשכילים, ואת מלחמתו ניהל בעוז ובתקיפות מתוך חירוף נפש. לא הידר פני גדול ולא חת מפני איש, ובדרשותיו החוצבים להבות אש ניכר כי חם לבו בקרבו כנגדם, ואמנם כל צדיקי הדורות לחמו בהם ובעיקר משנת תקע"ה ואילך, ואולם רבינו אזור עוז בעצמו והטיל את עצמו עם כל כוחותיו וכשרונותיו למערכה זו עד כדי סכנת נפשות כנודע, ואת ספרו "בני יששכר" נאלצו בניו להדפיס (בשנת תר"ו) במחתרת ובעילום שם המחבר ובלא שער מחמת שהצוררים המשכילים ראשי הצענזורא אסרו הדפסתו מכל וכל, ורק בשנת תר"י י"ל בפרסום שם מחברו. הוא אף חיבר ספר מיוחד כנגד המשכילים בשם 'מעין גנים'.

היה בעל מח עצום וכבור סיד שאינו מאבד טיפה, ואמרו עליו שהיו לו שני מוחות והיה יכול לכתוב שני מכתבים בבת אחת, וכן הרבה מספריו וחידושי תורתו היה כותב תוך שקיבל אנשים לעצה ותושיה, ועכ"ז קשה לתאר כיצד הספיק לכתוב כל כך הרבה בעוד שחי בסה"כ נ"ח שנים בלבד כשברובן הגדול כיהן כרב ובחלקן גם ניהל עדה בישראל. ואכן מספרים שאת חיידושי היה כותב על נייר עבה וכפול אשר הדיו נספג בו מיד ולמרות זאת כאשר היה מסיים את כתיבתו של גיליון כזה עדיין רטוב היה הדיו אשר בראש העמוד, ואמרו צדיקים שהוא כתב את חיידושי בהשבעת הקולמוס. היה כותב את חיידושי כמעט ללא הרף בכל עת מצוא, ואף ביום ערש"ק עסק בכתיבה עד סמוך לכניסת השבת, ורק מיד לאחר הדלקת הנרות כאשר היתה ניגשת הרבנית ואומרת אליו החייט כבר הניח את מחטו והסנדלר כבר הניח את פטישו, אז היה מניח רבינו את קולמוסו.

ואכן זכה רבינו זי"ע שיתקבלו ספריו הקדושים בכל העולם ומן הבאר הזאת ישתו העדרים עדרי צאן קדשים, והיו נערצים ונקדשים על ידי צדיקי הדור חסידים ואנשי מעשה אשר היו שותים בצמא את דברי קדשו, ועשו את דבריו הק' ליסוד מוסד ולאבן פנה לדבריהם, וביותר נתקבל ספרו הקדוש בני יששכר אשר מיום שהופיע בעולם כמעט ואין בית אשר לא ראה את אור הספר הנ"ל. בשב"ק לפני הסתלקותו דיבר הרבה מענין 'שפתותיו דובבות בקבר' והראה על שפתותיו הק' ואמר האם ידובבו שפתיים אלו בקבר.

רבינו נסתלק והחזיר את נשמתו אל יוצרה ביום י"ח לחדש טבת שנת תר"א, והשאיר אחריו ברכה את הספרים דלהלן, בני יששכר על שבתות ומועדי השנה, רגל ישרה מפתח לערכי קבלה, מעין גנים בגנות החקירה וההשכלה, דרך פקודיך על תרי"ג מצוות, אגרא דכלה על התורה, אגרא דפרקא ענינים שונים, מגיד תעלומה על מס' ברכות, והיה ברכה על משניות ברכות ושבתי, ריח דודאים על מס' מגילה, חיידושי מהרצ"א על הל' חנוכה, הוספות מהרצ"א על ספר סור מרע ועשה טוב, הגהות מהרצ"א על הזוה"ק, ברכה משולשת על משניות, ליקוטי מהרצ"א עה"ת, דרך עדותיך על ספר יהושע, כלי הוואים על ספר עובדיה, ודברים נחמדים חיידושים על ש"ס, גם כתב הגהות על ספר חכמת הנפש.

דרך פקודיך

מאת רבינו מהרצ"א מדינוב זצוק"ל

דרך פקודיך

דרך פקודיך, מאת רבינו מהרצ"א מדינוב זצוק"ל, והוא ביאור נפלא לפי סדר המצוות, חוקר דורש ומפרש את טעמי המצוות בהלכה ובפנימיות המצוות עפ"י ספרי הצדיקים ורמזי התורה, וכן מבאר דרך לקיים כל מצוה ומצוה בזמן הזה, כל מצוה מחולקת למדורים, חלק המעשה, המחשבה והדיבור. חלק נכבד מאוד מוקדש למצוות חג הפסח החל מהקרבת קרבן פסח ועד סיפור יציאת מצרים, ספר זה התקבל בהתלהבות גדולה בכל תפוצות ישראל, מצינו לחכמי ספרד שעסקו בו והביאו דבריו להלכה, הרב שדי חמד מציין לדבריו עשרות פעמים בספרו, גדולי פולין וליטא סמכו ידם עליו, והרב בעל משנה ברורה הביאו להלכה, ובפרט פוסקי דורנו שו"ת וליקוטים ובפרט ספרים שענינם בסדר המצוות אין גם אחד שלא יביא מדבריו לעת מצוא בכל ענין המדובר בו. ספר זה כבר נדפס בעבר בכמה מהדורות אך לדאבון לב נשטמו ממנו קטעים שלמים, בשנת תשס"ב עלה בידינו להחזירו מחדש ולהשלים החסר ע"פ כת"י של תלמיד רבינו, ומאז כבר הודפס בעשר מהדורות, לאחרונה נתגלה והגיע לידינו בסיעתא דשמיא כת"י עתיק שהיה גנוז שנים רבות ולא שזפתו עין, ובו שינויים רבים מהנדפס, כן נמצאו בו השלמות במקומות שבספר הנדפס צויין בסגריים "חסר", כת"י זה משובח יותר מכל קודמיו ומזריח אור חדש על כל הספר, צוות המכון שקל ומדד בקפידה לשבץ את כל התיקונים וההשלמות הנחוצים להבנת הפשט ולאור הנ"ל נתוספו עוד מאות הערות ומראי מקומות בכל פרקי הספר, יצא לאור בשנת תשע"ד בשם ספר 'דרך פיקודיך השלם' (530 עמ').

מגיד תעלומה - והיה ברכה על מסכת ברכות

מאת רבינו מהרצ"א מדינוב זצוק"ל

שני ספרים משולבים לבאר מסכת ברכות, "והיה ברכה" על המשנה ומפרשיה, "מגיד תעלומה" על הגמרא והמפרשים, פירושים חידושים דיוקים ובאורים, דרכו לבאר כל דבר הקשה נוקב ויורד ומפרש סוגיית הגמרא רש"י ותוספות עפ"י דרכו ומשם יפנה אל כל הפוסקים והמפרשים ראשונים ואחרונים מפלפל בדבריהם לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא פסקי הלכה למעשה העולים משטותיהם, דבר דבור על אופניו לא הניח דבר גדול ודבר קטן שלא הפך בועד היסוד, אולם מכיון שבספר המקורי נמצאים ביאורי הראשונים והפוסקים הנ"ל מעורבים בתוך ביאורי הגפ"ת דבר שהקשה במעט על הלימוד בספר זה, במהדורתנו חולק הספר לשני כרכים, כרך א' הוא ביאורי הגמרא רש"י ותוספות עם השלמות מספר דברים נחמדים (י"ל בשנת תשס"ג 530 עמ'), כרך ב' ביאורי הרי"ף והפוסקים לפי סדר הסוגיות (י"ל בשנת תשס"ד 320 עמ') מהדורה שניה בשנת תשע"ב עם מפתחות.

מגיד תעלומה והיה ברכה על מסכת ברכות

עב

חידושי מהרצ"א על הלכות חנוכה

מאת רבינו מהרצ"א מדינוב זצוק"ל

חידושי מהרצ"א על הלכות חנוכה

ספר יחיד במינו על סוגיית הגמרא דחנוכה במסכת שבת פרק במה מדליקין, מלא וגדוש מזן אל זן בהלכתא רבתי לחנוכה חידושים נפלאים ואמיתיים, נוקב ויורד ומפרש סוגיית הגמרא רש"י ותוספות עפ"י דרכו ומשם יפנה אל כל הפוסקים והמפרשים ה"ה מסכת סופרים, שאילתות דרב אחאי גאון, בעל הלכות גדולות, הרי"ף, הר"ן, בעל המאור, הרמב"ן במלחמות, שלטי גבורים, הרא"ש, מרדכי, רבינו ירוחם, הטור ב"י ב"ח, שולחן ערוך ט"ז מג"א, לבושים, אליה רבא, חמד משה, פרי מגדים, ספר זה לא היה מסודר כסדר הגמרא אלא פרשיות פרשיות זעיר פה זעיר שם, כדרך כתיבתו בכל שנה ושנה בימי החנוכה שחזר וכתב מה שחידש בסוגיא שלא לפי הסדר וכך עלו ונקבצו כמה וכמה שיטות בביאורי הש"ס והפוסקים ועדיין חסרו כמה שיטות שנשארו בכתובים ולא נדפסו בהוצאה הראשונה, במהדורה זו סידרנו כל דבר ודבר במקומו דהיינו ביאורי גפ"ת על מקומם לפי סדר דפי הגמרא, וכן החידושים וביאורים בדברי הפוסקים לפי הסוגיות על הסדר שסידר רבינו המחבר ועוד הוספנו ושלבנו בתוך הסוגיות את החידושים שנדפסו מכ"ק על מקומם, כמו כן הוספנו עוד כו"כ חידושים עמ"ס שבת שנדפסו בספר והיה ברכה, ועתה הינו דבר השלם דבר דבור על אופניו (י"ל בשנת תשס"ב 300 עמ').

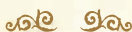

ריח דודאים על מסכת מגילה

מאת רבינו מהרצ"א מדינוב זצוק"ל

ספר יקר זה מאוצר המנוצר מספרי הקודש דמר זקננו הקדוש מרן רבנו צבי אלימלך מדינוב זצוק"ל ה"ה ספר ריח דודאים והוא חידושים וביאורים נפלאים על מסכת מגילה ועל מגילת אסתר, על הרוב בא לפרש להבין הדברים כפשטן, ולפעמים עפ"י רמזים נחמדים להשכיל, כמעשהו בכל כתביו הק' כן גם בספר זה בכל מקום הסתום גילה הוא מצפונו והוסיף תלי תלים כיד ד' הטובה עליו.

בסיום הספר צרפנו חידושי של רבינו על מגילת אסתר שנדפסו מכבר בספר ליקוטי מהרצ"א, ועל הכל הוספנו ביאור והערות בשם הצבי והצדק כאשר עשינו לשאר ספרי רבינו המהביר זצוק"ל, וכן בסוף הספר ניתנו מפתחות מפורטים הפותחים שערים לכל ענין בכלל ובפרט.

גמרא (מגילה ב.) ולא יעבור כחצי כ"ל הטעם הא דגזרו בלאו שלא יאחרו זמן קריאתה, משא"כ בהקדמה מותר להקדים צ"א. דהנה כחצי [שמות י' פז] כי יד על כס י"ה, אין השם שלם בציכול עד שימחה זרעו של עמלק, י"ד הוא השבועה כענין הרימותי ידי לישבע שיהיה השם נקרא רק י"ה עד שימחה זרעו של עמלק. והנה לזכר זה עיקר זמן קריאתה י"ד וט"ו רמז י"ד על כס י"ה, ומיקנו לה זמנים הרבה בהקדמה עד י"א שהיא ו"ה להורות השתלמות השם במהרה כשיקויים שבועתו ומחציו תתמלא מיצתו. ומשום הכי הקפידו שלא יקראו צ"ו להורות על הרמז הנ"ל דוקא, זה מה שג"ל כעת ובעתה עוד יתבאר.

(ריח דודאים מגילה ב' ע"א)

ריח דודאים על מסכת מגילה

רבינו יחזקאל פאנעט בעל מראה יחזקאל

מתולדותיו

אבי שושלת משפחת פאנעט הוא רבינו הגדול רבן של כל בני הגולה בעל ה'מראה יחזקאל'. נולד בשנת תקמ"ג לאביו הקצין התורני הנגיד מו"ה יוסף פאנעט ז"ל ראש ופרנס בעיר ביליטץ.

כבר מינקותו ניכר בכבעל כשרונות מיוחדים והפליא את כל רואיו בהברקותיו, גם במעלליו התנכר הנער כי קדוש מרחם הוא, אביו שם עינו ולבו עליו לחנכו ולחכמו על פי מדותיו, ואמנם תפיסתו המהירה וכח זכרוננו העצום סייעו לרצונו העז ותשוקתו לשמוע ולהבין דברי תורה, וכאשר היה כבר חמש היה בקי בחמשה חומשי תורה עם פרש"י. ומסופר כי לימים התארחו בבית אביו ר' יוסף כמה גדולי תורה וכהרגלו הסב ר' יוסף בעל האכסניא עם אורחיו החשובים ועסקו בחידושי תורה, נתגלגלו הדברים לסוגית "נשים פטורות ממצות עשה שהזמן גרמא". במהלך השיחה נענה אחד הגאונים וסיפר, שמעו נא דבר פלא, בעיר הבירה וורשא ישנה אשה אחת צדקנית גדולה אשת חיל ועשירה, וברוב צדקותה מהדרת לקיים אף מצות שנשים פטורות מהן עד כדי לבישת טלית קטן מצויצת בציצית, אף הם הפליאו את דבר צדקותה של אשה חשובה זו. הילד יחזקאל שהקשיב לשיחה ניתר ממקומו והקשה: כיצד יתכן הדבר, הלא כתוב בתורה לא יהיה כלי גבר על אשה, ומכאן שאשה אסורה בלבישת טלית קטן שהוא כלי גבר. שאלת הילד הרך הדהימה את הנוכחים בפשטותה וחריפותה כאחד. פנה אחד הגאונים אל ר' יוסף וקרא בהשתוממות, מובטחני ביניק זה שיהיה מורה הוראה בישראל, הוא היה אז כבן חמש שנים.

בבחרותו גלה למקום תורה והלך ללמוד בישיבתו של הגה"ק בעל ה'ברוך טעם' בלייפניק, ומשם המשיך בלימודיו בישיבות הקדושות בעיר פראג שהיו בראשותם של גדולי ארץ ה"ה הגאון הגדול רבי שמואל לנדא בן מרן בעל ה'נודע ביהודה' זצ"ל, והגאון הגדול רבי אלעזר פלעקעלס בעל "תשובה מאהבה", והגאון הגדול רבי לייב פישעלס. שם שקד על תלמודו בהתמדה גדולה עד היותו בן י"ט שנים, אז נתנו רבותיו בידו מכתבי תעודה ועטורוהו בתואר חבר אשר היה תואר נשגב בימים ההם.

אף רבותיו הגאונים הגדולים הפליאו את חכמתו ויראתו, ומסופר כי כבר בתחילת זמן לימודו בפראג נפגשו פעם שלושת ראשי הישיבות הנ"ל, אחד מהם סיפר לחבריו כי ראה זה בחור בא מקרוב לישיבתו והוא מפליא כל שומעיו בחכמתו, נענה השני ואמר כי גם בישיבתו הוא אירע כזאת שבא בחור אחד מאיר עיני כל בני הישיבה ברוב גאונותו, וכדברים האלה הפטיר גם השלישי עד שעלתה בדעתם כי כולם לדבר אחד נתכונו הוא ראשון והוא אחרון ה"ה יחזקאל אשר בו יתפארו.

בהגיעו לפרקו נשא את זוגתו בת הרבני הנגיד מו"ה משה העניק מהעיר לינסק אשר במדינת גליצא עיר של חכמים וסופרים, שם הצטרף אל "החברייא קדישא"

חבורת הלומדים יושבי הקלויז שהיתה תחת פקוחו האישי של רב העיר לינסק ה"ה הגאון רבי מנחם מענדל רובין זצ"ל (אביו של הגה"ק מהרנ"צ מראפשיטץ זצ"ל) שם נקשר בעבותות אהבה אל רבו זה החדש והיה לתלמידו החביב. גם הרב הסביר פנים לתלמידו הגדול ולמד עמו ביחידות, אף לא מנע ממנו חכמת הנסתר וגילה לו רזי תורה עד שנעשה אחד המיוחד שבתלמידיו.

רבי מנחם מענדל הנ"ל ובנו רבי נפתלי היו נמנים על עדת חסידיו של מרן הגה"ק רבי מנחם מענדל מרימנאב זצוק"ל, ורבי יחזקאל בהשפעת רבו ר' מ"מ מלינסק ובנו הוא רעו הטוב רבי נפתלי נמשך גם הוא אל הרה"ק מרימנוב ונסע להסתופף בצלו ששכן כבוד בימים ההם בעיר פריסטיק עד שלימים נעשה ליחיד ומיוחד מבין תלמידיו, ורבי יחזקאל להיותו חכם ובקי בתורת החסידות ובמשנתה וגם יד לו בחכמת האמות, החל לכתוב את הד"ת דברי אלקים חיים ששמע מפי רבו בשולחנותיו לפני העם וזכה להיות השליח הנאמן מוסר התורה, ובזכותו נחקקו ונמסרו לנו תורת הרמ"מ מרימנוב אשר נדפסו בספר "מנחם ציון".

בהיות רבינו כבן עשרים וארבע שנים עלה ונתעלה רבינו יחזקאל ויבא בכבוד גדול לישיב על כס הרבנות הראשון בק"ק איסטריק, שם כיהן ברבנות כשבע שנים עד אשר נקרא לשמש ברבנות בקהלת טערצאל במדינת הונגריה, שם נאמרו רובי המאמרים שבספר 'מראה יחזקאל' עה"ת, ועסק בכתבת שו"ת ובירורי הלכה, דרש דרש בשבתות וימים טובים, וכאן אף העלה את מאמריו על הכתב, מהם נתחברו אחר כך ספריו הקדושים "מראה יחזקאל" על התורה ומועדים ושו"ת.

רבינו שהורגל משכבר הימים להיות מקושר אל צדיקי הדור ביקש ומצא גם במדינה זו צדיק כלבבו ומיד נמשך אליו בעבותות אהבה ה"ה הצדיק הנודע הה"ק ר' יצחק אייזיק טויב, משכן כבודו בעיר קאליב לא הרחק מטערצאל, שנה אחת נסע רבינו להסתופף בצילו של הרה"ק מקאליב לראש השנה, ובלייל ר"ה אמר הה"ק לרבינו: "הרב מטערצאל, יידע כי רבנות טובה ממתנה עבורו בקארלסבורג מדינת זיבנברגן, הרבה יש לתקן במדינה ההיא".

ואכן לאחר זמן לא רב פנו ממדינת זיבנברגן אל רבינו לבא לקבל עליו להיות רב הכולל היינו משרת רב דכל מדינת זיבנברגן (טרנסלבניא) בהיות כבן ארבעים שנה. עשרים ושנים שנה שימש רבינו ברבנות שם, ואודות המצב הרוחני במדינת זיבנברגן הוזקק רבינו לנסוע ברחבי המדינה לארכה ולרחבה, ביקר ביישובים על מנת להכיר מקרוב את העם ואת הדרוש תיקון, ולשפוט את ישראל, ואף שם לא פסק מתלמודו. בישבו על גבי המרכבה היה שקוע בלימודו, אז היה שונה ששה סדרי משנה על הסדר וחוזר חלילה, ולפי הפרק והמשנה שאחז בה היה יודע כמה פרסאות נסעו ולאיהו ישוב יגיע עתה. בהגיעו אל הישוב היה מקהיל את העם ודורש בפניהם בנועם שפתותיו ללמדם יסודי התורה ואורח מישור. בחכמה ובהשכל היה מוכיחם בשבט מוסר אמרים נאים משל ומליצה למען השרש עיקרי האמונה האמיתית וכל מדה נכונה בלב השומעים.

דבריו הקדושים והנעימים הכו שורש על תלמי לב שומעיהם, רבים השיב מעון וירעם בתום לבבו ובתבונות כפיו הנחם על מבועי התורה והיראה.

גולת הכותרת באיזורים ההם היתה מפעלו המיוחד בענין תקנת נשים עגונות, מכיון שהקהילות טרם היו מסודרות ורוב הישובים היו בעיירות קטנות ובכפרים נידחים הפך האיזור לארץ מקלט לאנשים קלים וריקים שהקדיחו את תבשילם בארצות מגוריהם, ולאחר מכן נסו ונמלטו למצוא מקלט במדינת ז"ב, שם החליפו את שמם, השכירו עצמם לעבודה בבתי משרפות י"ש גויים וכיו"ב ולפעמים נטמעו ביניהם ועזבו ברית אבותם לגמרי.

בענין זה היה רבינו יחיד בדורותיו כפי שתארוהו גדולים וטובים, וכך נחקק זכרונו בספרי דברי הימים לבית ישראל, הרבה מזמנו וכחו הקדיש ושקד על תקנתן של בנות ישראל העלובות לבל תשארנה עגונות וגלמודות כל ימי חייהן, גדלותו של רבינו נתגלתה כאן בכל כחו הגאוני וקדושתו האלקית. הוא פעל בשלשה דרכים, בגאונותו היטיב לברר סוגיות קשות ומסובכות בהלכה ומצא דרך להתיר את אותן האומללות. בחכמתו הגדולה הגה תכנית מפורטת ואף הצליח להנהיג סדרי משטר חדשים ולפקח על היהודים המהגרים שחצו את הגבול ונכנסו למדינה. ואילו בקדושתו פעל גם כאיש מופת אשר בכחו לגלות ברוח קדשו את אותם בני בליעל שהסתתרו ברחבי המדינה ושינו את שמם ומראיהם. בענינים אלו אף בא רבינו בכתבים עם גדולי ישראל גאוני הזמן כמו מרן בעל ה'חתם סופר' זצ"ל והגאון הגדול רבי אפרים זלמן מרגליות זצ"ל מבראד ועוד, מכתבים אלו ועוד רבים כמוהם נדפסו בשו"ת 'מראה יחזקאל'.

רבינו הגיע לשנתו הששים ושנים, בשנה זו נפלה על רבינו זקנה ולא היה עוד בכוחו לצאת ולבא כדרכו כל הימים, ובפרוס חג הפסח שנת תר"ה חלה רבינו ונפל למשכב, ימים אחדים היה מוטל על ערש דוי עד מוצ"ש כ' בניסן ד' דחיה"מ פסח שאז נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש, וגם זאת מתוך פסק הלכה שהשיב על שאלה שהגיע לפתחו רגעים ספורים לפני פטירתו אודות בשר בהמה שהיה בו חשש טריפה, ויצאה נשמתו בכשירה ובטהרה בהלכה פסוקה, זיע"א. יתר פעליו ומפעליו ופרשת גדולתו של רבינו הלוא הם כתובים על ספר "מרכבת יחזקאל". כתביו אשר השאיר ברכה אחריו הינם, שו"ת 'מראה יחזקאל', 'מראה יחזקאל' עה"ת ומעדים, הגדה של פסח, דרשות לשמחות 'שערי ציון' (נדפס אצלינו יחד עם מראה יחזקאל עה"ת), חידושים על אבן העזר (נדפס אצלינו בסוף שו"ת מראה יחזקאל).

שו"ת מראה יחזקאל

מאת רבינו רבי יחזקאל פאנעט זצוק"ל
מקארלסבורג

שו"ת מראה יחזקאל

מפורסם ביותר בין ספרי שו"ת גדולי הפוסקים, אך ספר זה לקה מאוד בחסר בדפוס קודם והרבה שיבושי דפוס נפלו בו ודין גרמא שלא רבים זכו ליהנות מן האור הגדול שהאיר רבינו בתורתו ובפסק ועל אף כי רבינו היה בדורו פוסק הדור ועמוד ההלכה אשר כל בית ישראל נשען עליו ובפרט בעניני אבן העזר הלכות גיטין ותקנת עגונות ספרו הלז שו"ת הוא גם באר מים חיים מעיין הנובע בכל דבר הלכה לרבות פלפול וסברא ואף היה חביב בעיני רבותינו פוסקי הדור שעסקו בספרו והם אף הביאו מדבריו בתשובותיהם, כל סימן ותשובה נתחלקו לקטעים קצרים כל ענף וענף בפני עצמו, גם הוספנו עוד תשובות חדשות מכתב יד קדשו וכן השלמות קטעים החסרים שנדפסו בסוף הספר הצגנו מחידושי רבינו על שו"ע או"ח הל' פסח שנדפסו בהגדה של פסח שלו וכן חידושי שו"ע אהע"ז הלכות גיטין מכת"ק שנתגלה בדורנו ובכך בא הספר על תיקונו ועל מכוננו י"ל בשני כרכים (שנת תש"ס).

ית

רבינו יהוסף ראעטנבערג מקוסון ובניו זצוק"ל

מתולדותיו

ראשיתה של שושלת קוסון החלה מרבינו יהוסף הלוי ראעטנבערג זצוק"ל בן הרה"ק ר' צבי מטלוסט בן הרה"ק ר' יוסף מקוזובא שהיה חתנו של מרן בעל העטרת צבי מזידיטשוב. נולד ביום ג' אב תרי"ג ונודע בילדותו כנער פלא ועילוי עצום, ומסופר שכשהיה בצעירותו מסתופף בצל הרה"ק מצאנו כמה פעמים חזר ברבים על הפלפול של ה'דברי חיים' בשעה שאף אחד מהנוכחים שהיו שם לא יכלו עשות כן. ואכן עוד בצעירותו כברק יצא שמו ונתפרסם לעילוי עצום חריף ובקי בכל מכמני התורה ובור סיד שאינו מאבד טיפה, וגדולי הדור שבחו והודו לשמו בהפלגה יתירה.

בהיותו רק בשנים כבן י"ג נעשה חתנו ואח"כ ממלא מקומו של הרה"ק ר' משולם פייש לאווי האדמו"ר הראשון מטאהש זצוק"ל והסתופף בצל רבותינו הק' מזידיטשוב קאמארנא וצאנז. עם פטירת חותנו בשנת תרל"ג נתקבל בהמלצת גדולי הדור לממלא מקומו בעיר טאהש, שם פתח ישיבה והעמיד תלמידים הרבה והוא עדיין אברך צעיר. לימים יצא שמו בעולם ונתפרסם באונותיו וצדקתו, ונתקבל לרב אב"ד בשוב ניר מאדע והגלילות ורבים החלו לנהור אליו לקבל ברכתו. משנתפרסם והחל לנהוג באדמו"רות העתיק את אהלו לעיר הגדולה דברעצין, שם פתח את בית מדרשו והאיר מכבודו לכל הסביבה, ואולם בשנת תרנ"ח נעתר להפצרת אנשי שלומו ועלה לכהן פאר בשוב קאסאן שם שימש כרב אב"ד ואדמו"ר ומצודתו פרושה למרחקים.

פיקחותו וצדקתו עשתה לו שם, העמיד ישיבה לבחורים וניהל את העדה ביד רמה. המונים דבקו בו ופקדו את היכלו ובין הנוסעים אליו נמנו תלמידי חכמים מופלגים מקובלים בני עלייה ורבים מפורסמים. נודע לאיש מופת, ונהג בקדושה ובפרישות. הוא דבק בדרכו של זקנו הרה"ק מהרצ"ה מזידיטשוב ורוב דברי תורתו היו על דרך הקבלה, וכן העיד עליו רבו הרה"ק מצאנז שיש לו מח שמימות זקנו הק' מזידיטשוב לא היה מח כזה, ואף עתיד להיות כמותו.

גם גאוני הדור ורבי המדינה חרדו לקראתו ורבים הרכינו ראש לעומתו, ופעם נסע לעיר פרעסבורג לבקר בהיכלו של הגה"ק בעל שבט סופר זצוק"ל ופלפל עמו שעות ארוכות בד"ת ומגודל התפעלות כבדו השבט סופר שיבא מחר אל הישיבה לבחון הבחורים, למחרת הופיע רבינו ב"שיעור שטוב" עם הגאון השבט סופר בצוותא חזא ושם עטרוהו כל בני הישיבה והציעו לפניו חידושיהם וספקותיהם בסוגיות שונות והוא השיב לכל אחד ואחד על דבריו בחריפות ועמקות עצומה ותהום כל העיר לשמע רבי למדן עצום כזה וכבוד גדול עשו לו שם, ובצאתו את העיר ליוו אותו בני הישיבה בכרכרות עד מסילת הברזל ובפרידתם צוה לכל אחד לומר איזה קושיא, ואח"כ תירץ בתירוץ אחד את כל הקושיות בחדא מחתא ע"ד הפלפול ונפרד מהם לשלום.

רבינו הותיר אחריו כתבים רבים וחידושי תורה לאלפים בכל המקצועות, אבל לדאבון לב ברבות הימים עלה הכורת על בית אבות וכל מחמדינו טבועות וגנוזות, גילין נשרפים ואותיות פורחות, ואין לנו שיוור רק התורה הזאת ה"ה ספר 'בני שלשים' על התורה, וליקוטים וקומץ דרשות. לא זכינו לאור שבעת הימים בלתי אם זכר למאורות, יום פטירתו ביום כ"ג מרחשוון תרע"ב.

חמשת בניו היו רבנים גדולי תורה ונודעים בצדקותם, בנו ממלא מקומו ר' חיים שלמה אדמו"ר השני מקאסאן בעהמ"ח ספר 'שמועה טובה' עה"ת, בנו ר' משה שמואל אדמו"ר בעיר קליינווארדיין, בנו ר' ישראל צבי מילא את מקום אחיו והיה לאדמו"ר מפורסם הוא האדמו"ר האחרון מקאסאן לפני מלחמת העולם השנייה בעהמ"ח ספר 'אור מלא'. בימי גדלה חסידות קאסאן ופרחה, ושם ישיבתו נודע לתהלה בכל רחבי המדינה, נעקד על קידוש ד' ביום ג' סיון תש"ד יחד עם כל בני משפחתו ורוב תלמידיו וחסידיו. בנו ר' מאיר שלום היה חתן הגה"צ מהרצ"א אבד"ק מעדזילבריק, ונועד למלא את מקומו ברבנות, אך נפטר בצעירותו בשנת תרע"ג. בנו ר' יו"ט מנחם מענדל מעיר קאלוב נספה בשואה עם כל בני ביתו.

בני שלשים - דרשות

מאת הרה"ק רבי יהוסף מקוסון זצוק"ל

זה ספר דרשות רבינו הרה"ק רבי יהוסף הלוי ראטטענבערג זצוקל"ה האדמו"ר מקוסון אשר דרש בשבת הגדול ושבת שובה ומועדים, בו שלשה ספרים נפתחים "יד יוסף" לשבת הגדול דבר הלכה ואגדה ופפולים, "דברי יוסף" כנ"ל לשבת שובה וגם דברי כיבושים, "עדות ביהוסף" מוסר והתעוררות לימים נוראים. ספר זה כבר ראה אור עולם זה פעמיים אבל עתה יגענו לעשות לתורה אזנים ובעזה"י יצא צרוף ומזוקק שבעתיים הוספנו הערות וביאורים להרחיב הדברים ולקרנם להבנת המעיין, כן הוספנו ציונים ומראה מקומות לכל מאמרי חז"ל וספרי הקודש, מפתחות ניתנו למעיין למצוא כל דבר חפץ (י"ל בשנת תשס"ד 250 עמ').

עוד י"ל בפלוגתא דרז ושמואל גזי מודה בקנס ואח"כ צאו עדים רז אמר פטור ושמואל אמר חייב. ושמעתי אומרים בשם זקני רבינו צבי הקדוש זצ"ל, למען שמך ה' וסלחת לעוני כי רז הוא (מהלים כ"ה י"א) דהלכתא כרז דמודה בקנס ואח"כ צאו עדים פטור, או מי יחיה משמ"ו א"ל (במדבר כ"ד כ"ג) הוא שמואל דס"ל מודה בקנס ואח"כ צאו עדים חייב.

(דרשות בני שלשים, עדות ביהוסף אות ט')

בני שלשים דרשות

רבי חיים אלתר פאנעט זצ"ל מקארלסבורג

מתולדותיו

הגה"צ מו"ה חיים אלתר פאנעט זצ"ל נולד ביום ג' כסלו תרע"ג לאביו הגה"צ רבי אברהם שמואל זצ"ל בעיר קארלסבורג. כבר בימי ילדותו ניכרו בו ניצני גדלות ותכונות אופי מיוחדות. כל שנות בחורו שקד על התורה והוסמך להוראה, אף דרש בכל עת מצוא בלכה ובאגדה, ועמד לימין אביו בהנהלת עניני הרבנות בעיר.

את תורתו קיבל בישיבת פרעשבורג אצל הגה"ק רבי עקיבא סופר זצ"ל, ואצל הגה"ק רבי מרדכי בריסק בעמח"ס מהר"ם בריסק בטאשנאד, ואצל הגה"ק רבי צבי קינסטליכער זצ"ל בהרמנשטאט, ואצל הרה"ק מהר"י ט"ב מסטמאר זצוק"ל, שהחשיבו וחיבבו ביותר.

בהגיעו לגיל עשרים כבר היה מוסמך להוראה על ידי גדולי הרבנים לדון ולהורות, וכאשר בא להבחן אצל הגאון המפורסם מוה"ר משה אהרן קראוס זצ"ל אבד"ק באניא שברומניה, התפעל הלה מאישיותו המיוחדת ובקיאותו העצומה עד ששלח שליחים לקארלסבורג אל אביו להודיעו שהוא חפץ בו כחתן לבתו המהוללת, ולנדוניא הוא מוסר לו את הרבנות של העיר באניא. ואמנם לא ארכו הימים ורבינו בא בקשרי שידוכין עם בתו של הרב קראוס זצ"ל, ותיכף הוכתר בתואר סגן אבדק"ק באניא כשלמעשה הוא ניהל את כל עניני העיר.

הוא הפיח רוח חיים בעיר ורכש את אהבתם וחיבתם של כל בני העיר, אף הקים ישיבה חסידית במקום, ובזמן הראשון כבר למדו שם כארבעים בחורים חסידיים שבאו לשמוע את תורתו ולהסתופף בצילו והוא אז כבן כ"ב שנים.

בימי השואה איבד את כל משפחתו ונשא בשנית את זוג' הרבנית בת הרה"צ ר' מאיר שלום ראטנבערג בן הרה"ק רבי יהוסף מקוסון בעל "בני שלשים". לאחר נישואיו החליט לעלות ולהשתכן בארץ ישראל, ובדרך נסיעתו התעכב בפאריז. היה זה בתקופת הימים הנוראים ומכיון שלא היה שם רב ובעל תפילה, התנדב לשמש כש"ץ וכן דרש דברי התעוררות. טובי העיר וראשיה החליטו לקבלו לרב ואב"ד דקהל יראים "עטרת ישראל" בפאריז, והוא נעתר לבקשתם להשאר שם כמה שנים.

בשנת תשי"א עלה לארץ ישראל ונשלח ע"י הרה"ק מהר"א מבעלזא זיע"א לעיר תל אביב, כך הגיע לישוב שייך מוניס ולאחר מכן רמת אביב – מחוז תל אביב.

היה מקושר מאוד לכל צדיקי הדור, והיה מקביל פניהם של הצדיקים אדמו"ר הרה"ק מבעלזא, ואדמו"ר ה'בית ישראל' מגור ואדמו"ר בעל 'אמרי חיים' מויז'ניץ ועוד.

כל ימיו כתב חידו"ת בכל מקצועות התורה עד יומו האחרון יום ו' י"א ניסן תשד"מ בו הכין ראשי פרקים לדרשת שבת הגדול שהיה אמור לאמרה על אף חולשתו הנוראה, ובליל שב"ק אור ליי"ב בניסן נלב"ע והוא בן ע"ב שנים. מ"ח שנים נהג את העם והרבה פעלים לתורה וחסידות בכל מקומות רבנותו, וכל מעשי תקפו וגבורתו אשר פעל ועשה כתובים בהקדמה לספרו **תפוחי חיים** עה"ת בקונטרס 'זכרון חיים'.

השאיר אחריו ברכה את כתביו הרבים **אשיות חיים** על מסכתות הש"ס ו**תפוחי חיים** עה"ת ומועדים, כן כתב חיבורים על תהלים, אבות, טעמי המקרא, חמש מגילות ועוד, שרובם עדיין בכתובים. תנצב"ה.

תפוחי חיים

מאת הגה"צ רבי חיים אלתר פאנעט
מקארלסבורג אב"ד שיין מוניס-רמת אביב

תפוחי חיים

הדרנים, מאמרים ודרשות לסיום כל מסכתות הש"ס. רבינו כותב בהקדמתו לספר זה שבצעירותו בלומדו בישיבת הגה"ק מסאטמאר זצ"ל השתתף בחבורה מיוחדת במינה שחילקו לכל אחד מבני החבורה כמה פרקים וכך סיימו בכל חודש את כל הש"ס ובר"ח עשו סיום הש"ס ואז זכה אף הוא לדרוש בסיום הש"ס, לאחר מכן בשבתו על כס הרבנות בקהל יראים עטרת ישראל בפאריז הנהיג שם חבורה בסגנון הנ"ל אולם בגלל מתי מספר הלומדים לא היה באפשרות לסיים כל הש"ס לחודש רק או מסכת אחת גדולה או כמה מסכתות קטנות ואז היה דורש ההדרנים בסיום המסכתות, הוא אף הנהיג חבורה זו בשבתו על כס הרבנות בארץ הקודש, רבינו מוסיף שכתב כל זה כדי לעורר על הדבר שראוי לתקן בכל בית המדרש חלוקת הש"ס בצורה הנ"ל והיה זה שכרו (י"ל בשנת תשס"א).

מאימתי קורין את שמע משעה שהכהנים נכנסים לאכול בתרומתן. י"ל בדרך רמז, התנא שאל אימתי נזכה לקבל עלינו צחינת שמע ישראל וכו' היינו עול מלכות שמים שלימה. ומשיצ משעה שהכהנים נכנסים לאכול בתרומתן, פי' לכשיצנה ציהמ"ק וישונו כהנים לעבודתם ולא נהיה משועזדים תחת עול הגלות, אז נוכל לקרו קרי"ש כראוי שמע ישראל וכו' ד' אחד, ושם נעבדך ציראה וכו',

(תפוחי חיים הדרנים, ברכות)

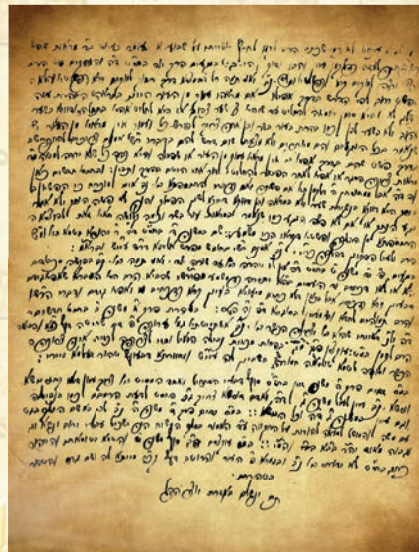
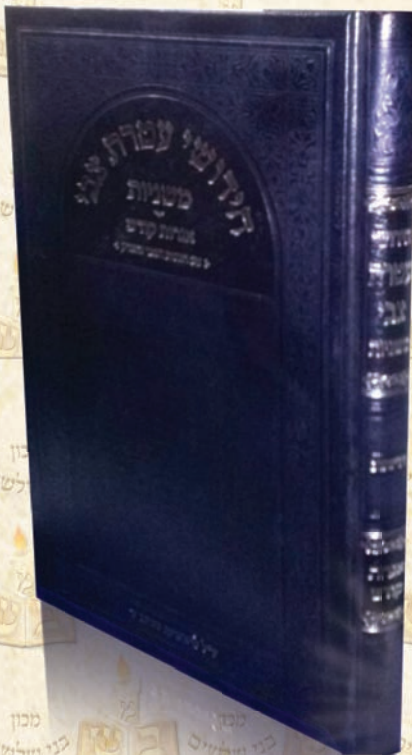
משניות עטרת צבי

מאת רבינו רבי צבי הירש
מזידיטשוב זצוק"ל

ר הוא אור חדש חידושים
וביאורים נפלאים בעמקות
וחרירות עצומה על המשנה
ומפרשיה מסדר זרעים וטהרות,
יצא לאור מכת"י אשר לא שזפתו
עין ויצא לאור עולם לראשונה ע"י
המכון בתוספת ביאורים והגהות
הצבי והצדק, במהדורה זו הוספנו
גם "אגרות קודש" (ראה אודותיו
במדור תולדות והסטוריה) (י"ל
טבת תשע"ד).

משניות עטרת צבי

מאת רבינו רבי צבי הירש
מזידיטשוב זצוק"ל

מדור
ספרי חסידות

מנחם ציון
בני יששכר
אגרא דכלה
אגרא דפרקא
ליקוטי מהרצ"א
בני יששכר
אוצרות מהרצ"א
ליקוטי בני שלשים
מראה יחזקאל
שארית יעקב
אשיב אברהם
תפוחי חיים
הצבי והצדק
בית ישראל
ליקוטי אור מלא

הנה ישראל בפגמם ונתחלקו במריצה על מלכות בית דוד, הנה ירבעם בן נבט החטיאם חטאה גדולה. ואמר הנביא על זה חזר עצמים אפרים הגת לו (הושע ד' י"ז), אבל כשחלק לבס עתה יאשמו (שם י' ז'). הנה במהרה צימינו בזמן התיקון העיקר הוא שיהיו ישראל באחדות ואין שטן ואין פגע רע.

(בני יששכר מאמרי חדש מרחשון מאמר א')

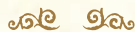
לא תעשון כן וכו'. כן יתפרש לשון דק ונכון, כי הנה הש"י חפץ שהנדיקים יצטלו גזירתו כי זה שעשו עיו ית', והנה לכל יאמר הנדיק צודדי דקו דיניו ית' ומה לי להיות מקטרגא דמרי, אל יאמר כן, וזהו לא תעשון כן, לא תעשון דק ונכון לדיניו ית', כי אדרבא הש"ת חפץ בזה שימליצו עבור בניו וימנעו להם זכות כמ"ש הש"י ספר אחת למען חזק (ישעיה מ"ג כ"ו), כי חפץ חסד הוא.

(אגרא דכלה פרשת ראה)

וזהו שיש לפרש, יששכר שהוא הצעל תורה, חמ"ר גר"ס, הנהגתו כחמור הוא הגורמת ליה אשר הוא רובץ צין המשפחים, גבולים של תורה, ואינו זו ממנה לחקור בחקירות ולצלות ימיו בחקירות אנושיות, דהנה הנהגת החמור הוא עפ"י הגאמר בפסוק (ישעיה א') ידע שור קוניה וחמור אבוס צעליו, שור מתבונן בקוניה וחמור אין לו התבוננות ואינו מתבונן רק בהאבוס ע"י האבוס מכיר את צעליו, כן הוא עסק יששכר, מכיר את צעליו רק ע"י התורה שהוא האבוס אשר נתן לו צעליו, ויאלץ וישבע ויחזיר אין מחסור כל דבר.

(ליקוטי מהרצ"א פרשת ויחי)

מנחם ציון השלם

מאת רבינו הרה"ק רבי מנחם מענדל
מרימנוב זיע"א

מנחם ציון השלם

אשר נכתבו וסודרו ע"י תלמידו
רבינו יחזקאל פאנעט
אבד"ק קארלסבורג אשר היה
דולה ומשקה מתורת רבו לכלל
ישראל במשך התקופות שהיה
שוהה אצל רבו, י"ל ע"י המכון
(בשנת תשס"ד) במהדורה חדשה
ומתוקנת באותיות מאירות עינים
עם הוספות משאר כתביו בשם
"תפארת ציון", ועליהם הגהות
וביאורים "הצבי והצדק".

כי הצטעק צו לא יזכר לו חסרונו ולא יתאוו לשום
דבר, כי צטעק צאלקים דכל מה דעצד לו לטעם,
ואף מה שחסר לו מזכרו הכל לטובתו. ולכן צריך
כל אדם לראות תמיד להתחזק צמדת הצטמון
ולהגיע אל תכליתה, כמו שצריך להגיע אל
האמונה השלימה, והעולם טועים צזה, שמי שאין
לו אמונה ח"ו מחזיקים ליוצא מדת ישראל, ועל
מדת הצטמון אינם נותנים לב ומשגיחים כל כך,
וצאמת שקולים הם וצשניהם הם מייצים צשזה.

(מנחם ציון פר' בשלח)

בני יששכר על שבתות ומועדי השנה

מאת רבינו מהרצ"א מדינוב זצוק"ל

בני יששכר

ספר זה הוא נזר לכל ספריו ראש וראשון לכל כתביו ועל שמו גם נתפרסם בעולם "בעל הבני יששכר", עיקר כוחו השקיע בו, והוא כלול מכולם אוצר בלום שהכל בו, מאז שראה אור לראשונה נתקבל בכל תפוצות ישראל בהתלהבות והערצה עצומה, והוצק כספר יסוד במשנת רבותינו הק' תלמידי הבעש"ט זיע"א, דרכו של ספר זה הוא לבאר כל עניני השבתות ומועדים, החל ממאמרי השבתות הכולל עשרה מאמרים המביעים את גודל ומעלת השבת על כל עניניה מההכנה לקראת השבת ועד צאת השבת, מאמרי ראש חודש, סדר החודשים מחודש ניסן עד חודש אדר לא הניח שום חג ומועד ויומא דפגרא שלא פרטו על כל מצוותיו עניניו ורמזיו והכל בצורה מסודרת להפליא דבר דבור על אופניו, יצא לאור ע"י המכון ערוך ומעובד מחדש ע"פ כתבי יד שעדיין לא ראו אור עולם, תוקנו המון תיקוני שגיאות מדפוסים קדמונים ועליהם נלווה "ביאור הצבי והצדק" המכיל בתוכו ביאורים והערות במקום הצורך בו הובאו השוואות מדברי רבינו שאר ספריו הקדושים וכן מקורות מרבתינו הקדמונים לכל הענינים המובאים בספר, בסוף הספר היצגנו מפתח כללי לכל הפסוקים ומאמרי חז"ל וספרי הקודש המוזכרים בספר ומפתח מפורט לפי ערכים, יצא לאור בשני מהדורות, מהדורה א' (בשנת תשס"ה, ס"ו, ס"ח) בשלושה כרכים כולל ביאור הצבי והצדק כנ"ל, מהדורה שניה ב' כרכים מתוקנת כנ"ל אך ללא הביאור (י"ל בשנת תשס"ח).

פת

אוצרות מהרצ"א

אם כי כל ספריו של רבינו מרן זיע"א מלאים זיו ומפיקים נגה מן אל זן חידושי רעיונות רמיזי דחכמתא והמצאות נפלאות בחכמת התורה למאות ואלפים, ברם הנם שזורים וטמונים בינות לפירושי הכתובים ומאמרי חז"ל, פעמים בא בארוכה בדרך הקדמה ויסוד לחידושי ופעמים בקצרה בדרך מראה מקום וכיו"ב, והמטייל בעולמו של רבינו ומעיין בספריו רואה לנגד עיניו גנות ופרדסים נטועים אילנות מלבבים נותני פירות מתוקים פירות גינוסר, וירא כי טוב העץ למאכל ותאווה הוא לעינים, והנה הגן גדול ורחב ידים ונחמד למראה, אפס מרוב יפיו נותן המעיין עיניו המשתאות בצמרות העצים הגבוהים וענפיהם, בזמורות היוצאים ופירותיהם, ואינו מבחין כי שושנים ופרחים ביניהם, עשבים ודשאים לרגליהם, וריחם כריח הלבנון.

על כן אמרנו שומה עלינו לירד לגנו לערוגות הבשם לרעות בגנים וללקוט שושנים, אלו הם המון הערכים כללותיהם ופרטיהם לאלפים שליקטנו מתוך כל כתבי רבינו, הללו אינם פשטים ופירושים, אלא יסודות הליכות קודש, שיחות צדיקים ומושכלות בחכמה שגילה לנו רבינו מפורש ושום שכל בין גילי כתביו.

רכדרכנו בשאר ספרי רבינו כן גם כאן הוספנו בשולי הגליון הערות וצינונים במקומות הנצרכים ובשם הצבי והצדק יקראו, הערות אלו הם שנדפסו כבר עם ספרי רבינו שיצאו לאור על ידינו, בהם נתבארו בס"ד כונת רבינו ברמזיו, וגם ציונים והשלמות משאר ספריו דבר דבור על מקומו ועל אפניו.

אגרא דכלה

אגרא דכלה - על התורה

על פרשיות התורה מאת מאת רבינו
מהרצ"א מדינב זצוק"ל

א ותם הדברי תורה אשר השמיע ברבים לפני בני עדתו וכתבם עלי ספר, ומובא בשם צדיקים שאמרו כי הספר אגרא דכלה חשוב בעיניהם ביותר משום שבו כתב דיבורים שאמר לפני עם בני ישראל ובדיבורים אלה גנוז כח הקדושה עכדה"ק. בספר זה ישנה מיוחדות שעל שלושת הפרשיות הראשונות בראשית נח לך לך, כתב רבינו חיבורים מיוחדים על פירוש רש"י ועל התרגומים ומדרש רבה ולכל אחד נתן מדור בפני עצמו, נוסף על כך בפרשיות נח ולך לך כתב גם פירוש על ספר מגלה עמוקות על התורה ונקרא בשם "בארות עמוקים" מלאכתנו בספר הזה היא לפענח תעלומה ולהזריח קרני אור על דבריו הק' מכיון שנמצאו שיבושים רבים ושיגאות, תיבות חסירות ויתירות, בפרט בספר בראשית שבו משמשו ידים רבות ותיקנום חלקם ע"י דפו"ר וחלקם ע"י כתי"ק. ועל הכל נלווה ביאור הצבי והצדק כנ"ל בספר בני יששכר וי"ל גם כן בשתי מהדורות כנ"ל, מהדורה א' בשלושה כרכים (בשנת תשס"ה, ס"ו, ס"ט), מהדורה ב' בשני כרכים ללא ביאור הצבי והצדק (י"ל בשנת תשס"ט).

אגרא דפרקא

מאת רבינו מהרצ"א מדינוב זצוק"ל

אגרא דפרקא מאת רבינו מהרצ"א מדינוב זצוק"ל, סגנון סידורו של ספר זה שונה בתכלית משאר ספריו שכן כל אחד מהם ערוך על סדר אחד, חדשי השנה, עה"ת או מסכתות או סדר המצוות וכדו', משא"כ ספר זה נתייחד דוקא בכך שלא נכתב על נושא אחד כי אם ימצאו בו כינוס עצום של רעיונות נפלאים ונשגבים חדשים גם ישנים דברים עתיקים מדבש מתוקים ומצורף לזה שיחות צדיקים בתורת הנהגת האדם וחכמת הנפש שנתגלה לו מקורם בתוה"ק, כסגנונו בכל ספריו במדת טובת עין מרובה ללמד את בני ישראל דרך ישרה וארחות צדיקים גם בשמועות ששמע בעצמו מפי רבותיו הקדושים ובשם תלמידי הבעש"ט זיע"א, בסופו נדפס קונטרס הנהגת אדם מרבינו בו כתב הנהגות טובות וישרות הלכה למעשה לכל דורש ה'. בשנת תשנ"ט י"ל ספר זה במהדורה ראשונה, אולם מאז ועד היום נתוספו עוד מאות הערות חשובות מאות אחב"י הלומדים והוגים בספר הק' הזה ואמרנו לכל נמנע טוב מבעליו ע"כ ערכנו הספר מחדש בתוספות הערות הנ"ל וכן ניתוסמו כותרות לכל מאמר ומאמר וכן מפתח מאמרים וענינים מפורט, ועתה הינו דבר השלם מבית ומחוץ, י"ל בשנת תשע"ט (530 עמ').

❧ ❧

אם נשמע איזה דיבור של תורה, נשמרנו בלזנו לחזור אותו תמיד כדי שלא ימיש מוכרוננו, ונפרט אם הוא דבר הנוגע לשמים. ובאם יהיה באפשרי לכתוב מה טוב. וגם אם נראה נאספר איזה דבר חדש הנוגע לעבודתנו ית' נקשרנו בזכרוננו ונכתבנו על לוח לבנו והש"י יעזרנו.

(קונטרס הנהגות אדם אות י"ד נדפס בסוף ספר אגרא דפרקא)

אגרא דפרקא

לא

ליקוטי מהרצ"א על התורה

ליקוטי מהרצ"א על התורה

מאת רבינו מהרצ"א מדינבום זצוק"ל

ספר זה הינו ספרא בתראה החותם את כל ספריו הקדושים, שכן הוא הספר האחרון שכתב בערוב ימיו, בספר זה הכין רבינו שעשועי דאורייתא גמטריאות ורמזים נשזרים בחן יופי על התורה ונ"ך בתוספת מעט חידושים על הש"ס בקצירת האומר ובעומק הפירוש, מעין מהדורא תנינא של הספר אגרא דכלה, כאן נוסף שני דברים חדשים, א, מאחר וספר זה במקורו הינו מעט הכמות ורב האיכות ועל כמה וכמה פרשיות חסרו מאמריו, ע"כ ראינו לנכון להכניס כל מאמרי רבינו על התורה ופירושי הפסוקים בדרך הפשט והדרש שכתב בכל ספריו (זולת הספר אגרא דכלה), ב, להיות רבינו גדול מעתיקי שמועה בדורותיו זכה וזיכה את הרבים בפנינים יקרים אמרי קודש אשר שמע באזניו ובעיניו ראה יוצאים מפום ממלל רברבן רבותיו הקדושים וצדיקי הדור וכתבם עלי ספר והם מפוזרים בכל ספריו ומובלעים בתוך המאמרים, ע"כ אספנו כל אלו השמועות מאה עשרים וחמש במספר וקבצנום לקונטרס מיוחד ונקרא שמו שמועות מהרצ"א, (י"ל בשנת תשס"א 300 עמ').

בני יששכר המבואר-

סדרת המועדים

בני יששכר המבואר

- סדרת המועדים

מאת רבינו מהרצ"א מדינוב זצוק"ל

מהדורה מיוחדת ומוקטנת כדי להקל על הלומדים הוצאנו לאור בכרכים בודדים לפי סדר המועדים, עד עתה יצאו לאור שני כרכים, כרך א' חנוכה ופורים וכרך ב' על ימים נוראים, כמו כן הוצאנו את כרך ימים נוראים במהדורת כיס מחולקת לשלוש חוברות א' ר"ה, ב' עשי"ת וז' כ, ג' סוכות ושמח"ת.

לג

אמונה ודעת

תולדות והסטוריה

תפלה וזמירות

קבלה

חסידות

דרוש והלכה

ליקוטי בני שלשים עה"ת ומועדים

ליקוטי בני שלשים
עה"ת ומועדים

מאת הרה"ק רבי יהוסף מקוסוב זצוק"ל

ה' יות שספר בני שלשים עצמו
רובו בנוי על דרך הקבלה, אמנם
יש בו הרבה דברים נאים ונחמדים
בדרך פשט מתוקים מדבש ונופת
צופים, אולם מובלעים הם ונעלמים
בתוך שאר דברי קבלה, ע"כ ליקטנו
מכל ספריו הק' את כל המאמרים
המובנים ע"ד הפשט והדרש, גם
הוספנו ביאורים קצרים בעת הצורך
(י"ל בשנת תשנ"ד 240 עמ').

כי לולא התמהמנו וגו'. שמעתי אומרים לי בשם
הגאון הקדוש מהר"ש זצוק"ל מצעלו, לול"א אותיות
אלו"ל, כך שמעתי ולא יותר. ואולי יש אחי לפרש, כי
לולא התמהמנו, אם מאחרים חדש אלול המוכן מאז
לתשובה, כי עתה שבנו זה פעמים הכרת לשון צ'
פעמים, אחת על העונות ואחת על איחור התשובה.

(ליקוטי בני שלשים פר' מקץ)

מראה יחזקאל עה"ת ומועדים

מאת רבינו רבי יחזקאל פאנעט זצוק"ל
מקארלסבורג

מראה יחזקאל על התורה ומועדים

מאמרים נפלאים ודרשות מלאי מוסר ויראת ד' בדברים מתוקים המעוררים את הלב אשר דרוש דרש באזני העם בימים נוראים וברגלים, ספר זה נדפס בשנת תרנ"ד ונחלק לשני חלקים חלק א' עה"ת וחלק שני על המועדים ונקרא בשם שארית ציון ואולם לא הכיל אלא חלק קטן מכתבי רבינו המחבר חלקם אחר נדפס עוד לפני זה בשנת תרל"ה בסוף ספרו שו"ת מראה יחזקאל ונקרא קונטרס שערי ציון כ"כ ישנם כתבים אחרים עה"ת אשר נדפסו בסוף שו"ת שערי צדק לבנו הגה"ק מהרמ"מ מדעעש זצוק"ל ונקראו בשם חידושי אגדה מאת רבינו מו"ה יחזקאל פאנעט זצ"ל כן ישנם עוד חידו"ת לפסח שנדפסו בהגדה של פסח בשנת תרל"ט אשר גם הם נלקחו מתוך הספר מראה יחזקאל עה"ת ולא נודע למה נחלקו מאמרי תורתו של רבינו לכמה חלקים ולא נדפסו בצורה מסודרת, במהדורתנו קבצנו כל הנ"ל אל אחת את דברי תורתו מספר מראה יחזקאל ומס' שערי ציון וחידושי אגדה, והגדה של פסח, ומועדים. דבר דבור על אופניו לפי סדר הפרשיות י"ל בשנת תש"ס בב' חלקים, ח"א על התורה (350 עמ') וח"ב על המועדים (250 עמ').

...וכל מעשיך נספר נכתבים. כי להעובד מאהבה ויראה עילאה לא איכפת ליה כלל, אפילו לא יכתבו מעשיו מ"מ לא יעלה על לבו דבר נגד רצון קונו לפי שעה ויחסך רשע שעה אחת לפניו, וזהו ממש אכלו נגד הטבע, וע"כ אפילו אומרים לו שעל מעשה המצות יקבל עונש ועל העצירות יקבל שכר מ"מ לא יחדל מלעשות המצות לפי שיש בהן נחת רוח לצוראו שאמר ונעשה רצונו. ולא זו בלבד שמוסר גופו למות על קדושת שמו, כי גם נשמתו הוא מוסר. וזהו ואהבת את ה' אלוךך בכל לבבך דהיינו גופך, ובכל נפשך דהיינו נשמתך, אעפ"י שמדע שמתאבד מ"י עוה"צ ע"י המצוה. ודבר כזה מזוי אצל הנדיקים אהבי ה' הנאמנים.

(מראה יחזקאל פר' נצבים)

לה

רבי יצחק משה פאנעט בן מרן המראה יחזקאל

מתולדותיו

רבי יצחק משה נולד לאביו הגדול בשנת תקע"ד בעיר טערצאל, משחר ימיו ניכרו בו כשרונות גדולים ואביו היה מחשיבו ומחבבו עד למאד, בתחילה קיבל תורה אצל אביו בעיר הולדתו ולא נשלח לשיבות מרוחקות כאחיו, גם אחר שהעתיק המראה יחזקאל את משכנו לקארלסבורג בעלותו לכהן פאר כרב הכולל של מדינת זיבענברגן נשאר בנו העלם יצחק משה שהיה בן תשע שנים בעיר טערצאל, שם למד תורה ונתגדל בבחרותו בצלו של הגאון ר' חיים יוסף גאטליב זצ"ל תלמידו וממלא מקומו של רבינו ה'מראה יחזקאל' ברבנות טערצאל, אולם אביו עמד עמו גם ממרחק בקשר מכתבים רצוף ועינו היתה פקוחה על חינוכו והדרכתו, כאשר אנו מוצאים בספרו שו"ת מראה יחזקאל כמה איגרות לבנו הבחור יצחק משה.

הנער יצחק משה גדל ועשה חיל בלימודיו בטערצאל, ואחר שנים אחדות נסע לבית אביו לקארלסבורג. כאשר שב לבית הוריו כבר היה בחור מופלג בתורה ובחכמה ועמד לימין אביו יחד עם אחיו הצעיר הרה"ק רבי מנחם מענדל מדעש זצוק"ל, ועזר על ידו בהנהגת הרבנות ואף בכתובות התשובות לשואלים, ואף הם נדפסו בשו"ת 'מראה יחזקאל' הנ"ל. מטבעו היה איש צנוע ובורח מן השררה, אביו נוהג היה לומר כי זכה לארבעה בנים צדיקים, שנים מהם נגלים ומפורסמים ושנים צדיקים נסתרים.

אף הוא זכה לאשת חיל, אשה גדולה מפורסמת במעשיה הטובים בתו של הרבני הצדיק ר' משה ארי' גאלדשטיין מישוב טינטעלניק, אשר נטל על עצמו להחזיק את חתנו זה בכבוד גדול על שולחנו כל הימים. רבי יצחק משה לא חפץ היה לשמש ברבנות אבל עם כל זה היה נאלץ לדון ולהורות הלכה למעשה מחמת העדר רב ואב"ד ביישובי הסביבה, בשאלות איסור והיתר ענה לפונים אליו, ובדברים הקשים עמד בקשר מכתבים רצוף עם אביו מורו ורבו, ואחרי הסתלקותו של אביו דבק באחיו הצעיר הרבי מנחם מענדל שכבר היה רב ביישוב באיזור ההוא, בסוף ימיו עבר להתגורר בעיר דעעש שם ישב בשלוה ותורתו אומנותו עד יומו האחרון בחודש אדר שנת תרמ"א. כתביו של ר' יצחק משה לא נמצאו אבל בספר 'שארית יעקב' לבנו מצאנו כמה וכמה מדרושו הנאמרים בדרך מוסר וחסידות ונדפסו במדור מיוחד בשם 'מראש הרי"ם'.

רבי יעקב פאנעט בן רבי יצחק משה זצ"ל בעל "שארית יעקב"

מתולדותיו

רבי יעקב נולד לאביו הרב רבי יצחק משה בשנת תר"ג ביישוב טינטעלניק. בצעירותו נסע ללמוד תורה אצל הגאון ק"מ מו"ה מנחם א"ש אבדק"ק אונגוואר, ואצל הגה"ק בעל 'ייטב לב' בסיגעט, ובעיקר אצל דודו הגה"ק ר' מנחם מענדל מדעעש אשר בהיכלו נתגדל. אלו היו רבותיו המובהקים אשר יצק מים על ידיהם ונסמך מהם להוראה, ולימים

נסע להסתופף בצל מרן ה'דברי חיים' מצאנז. בשנת תרכ"ז נשא את זוג' בת הנגיד המפורסם מו"ה יעקב צאדיק ז"ל מיישוב סענדזשארץ סמוך לעיר וואשארהעלי. גם הוא אחז תחילה מעשי אביו בידיו ולא תר אחר כסא רבנות, כי אם ישב סמוך על שולחן חותנו ועסק בתורה. עוד בשבתו סמוך על שולחן חותנו זרחה שמשו בכל הסביבה ועניני איסור והיתר היו נחתכים על פיו, כאביו הר"מ כן הוא היה כרוך אחרי דודו ורבו הר"ר מנחם מנדל מדעעש, ובכל דבר קשה היה פונה אליו לקבל חות דעתו, והוא אף הועיד לו משרת רבנות ביישוב רעטיאג והסביבה שהיה חלק ממחוז הרבנות אשר תחת מרותו. בקיץ שנת תרל"ט בשנתו הל"ו עלה ונתעלה לישב על כס הרבנות להיות אבדק"ק רעטיאג, והוא היה הרב הראשון בקהלה זו. מיד עם בואו החל רוח ד' לפעמו להקים עולה של תורה ולהטיב עם קהל עדתו ברוחניות ובגשמיות.

בתקופתו גדלה ופרחה קהלת רעטיאג לשם ולתפארה, והיתה למרכז של תורה וחסידות במשך עשרות שנים. הוא החדיר בלב הבעלי בתים אהבת תורה ועשות חסד, יסד להם תלמוד תורה לגדל בנים תלמידי חכמים והקים ישיבה לבחורי חמד מן הסביבה, והוא עצמו הרביץ בהם תורה עד שזכה להעמיד דור של ת"ח מופלגים יראים ושלמים חסידים ואנשי מעשה, דבר שלא היה חזון נפרץ בסביבה זו באותה תקופה. פעל בכל כחו במסירות נפש בבנין בית הכנסת ומקוה טהרה מהודרת, הדרך את בני עדתו באהבה ובמסירות בדרך הטוב והישר, גם יושבי הכפרים הסמוכים היו סרים למשמעתו ובלעדו לא ירים איש את ידו ואת רגלו. נהג נשיאותו ברמה, ואם כי שיטתו היתה בדרכי נועם ושפה רכה כאב אל בניו היו העם מתייחסים אליו ביראה ואהבה כאחד ואיש לא המרה את פיו. בשעתו אסר על הסוחרים בקהלתו לקנות כרוב בחביות מחשש תולעים שא"א לבדקם כראוי, ואילו הסוחרים טענו בפניו שנבדקו וגם בדקו הרבה חביות ולא נמצאה אף תולעת, ביקש הוא עצמו לבדוק והנה כשפתחו את החבית הראשונה מצאוה מלאה תולעים ויהי לנס, ומאז פסק המסחר בזה.

כל ימיו נכספה נפשו לעלות לארץ הקודש ולהסתופף בשערי ציון וירושלים, והיה מנוי וגמור בדעתו לעשות כן אחר שישא כל צאצאיו, אולם לדאבון לב לא עלתה בידו כי בשנת תרנ"ט נחלש ונחלה וביום ש"ק י"ד בניסן ערב חג הפסח אחר הכנה דרבה לכבוד היום במלבושים נאים ומתוקנים בקדושה ובטהרה ובתפלה זכה עלה לקרבן כליל לד'. בשעת רצון והקרבת קרבן פסח גברו אראלים ונשבה ארון הקודש, ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלקים ואיננו כי לקח אותו אלקים ומנו"כ בביה"ח ברעטיאג. מכל כתביו וחיידו"ת בהלכה ואגדה לא נשאר בידנו רק הספר **שארית יעקב** עה"ת ומועדים, ויתר כתביו על ש"ס וש"ע אין אתנו יודע עד מה, וחבל על דאבדין.

שארית יעקב עה"ת ומועדים

מאת הגה"צ רבי יעקב פאנעט

אבד"ק רעטיאג

שארית יעקב

דרושים וחידושים על פרשיות התורה ודרשות לזמנים ולמועדים דברי אגדה ותוכחת מוסר דברים יקרים עמוקים וברורים ודרשות נחמדים אשר דרש לעם ה' בשבתות ומועדים להמשיך לבותם לאביהם שבשמים, נדפס לראשונה בשנת תרע"ו ולאחר מכן בשנת תשל"ט במהדורת צילום, במהדורה זו השקענו עמל רב כדי להוציא דבר נאה ומתקבל עם הרבה תיקונים ומילואים ובסופו קונטרס חידו"ת בשם "מראש הרי"ם" מאת אביו הגה"צ רבי יצחק משה פאנעט זצ"ל בנו של רבינו בעל "מראה יחזקאל" (י"ל בשנת תשנ"ח).

שם שם לו חק ומשפט, ערש"י צמרה נתן להם מקצת פרשיות של תורה וכו', וי"ל טעם הדבר שנלטו על מלות שבת קודש קבלת התורה, עפ"י מאחז"ל אמרה שבת לפני הקב"ה לכולם נתת בן זוג וכו' אמר הקב"ה ישראל יהיה בן זוגך, וביארנו המאמר בעזה"י עפ"י ש"ס צא שבת צא מנוחה, כי הלא צלל השבוע הכל טרודים על המחיה ועל הכלכלה, לזאת נלטונו בשב"ק על השביחה שנהיה פנויים לעסוק בתורה ועי"ז יש קיום לעולם, וע"כ קודש קבלת התורה שם הקב"ה לחק שמירת שבת אשר רק עי"ז יהיה להם יד ושם לקבלת התורה.

(שארית יעקב פר' בשלח)

מתולדותיו

הרה"צ מו"ה אברהם שמואל זצ"ל נולד לאביו הגה"ק ר' יעקב פאנעט ביום כ"ה אדר תרל"ט בישוב סענדזשארץ מדינת זיבנירגין ונתגדל אצלו עד שנסע ללמוד בישיבת הגה"ק בעל קדושת יו"ט זצ"ל מסיגעט, שם נתעכב עד שהגיע לפרק האיש מקדש.

בשנת תרס"א נשא את זוג' בת הגה"צ מו"ה מנשה שמחה פריעדמאן זצ"ל אבדק"ק סאבראנץ בעהמ"ח ספר 'השמש בגבורתו' שהיה חתנו של הגה"ק מו"ה ישראל אפרים פישל שרייבער זיע"א אבדק"ק נאנאש זיע"א בעהמ"ח ס' 'אפסי ארץ', ונכד הה"צ מו"ה ישראל יהודא אחיו יחידו של הגה"ק רבי משה טייטלבוים זיע"א מאוהעל בעמח"ס 'ישמח משה'.

לימים נסמך לדון ולהורות בישראל על ידי גדולי הדור ובראשם הגה"ק מטאלטשאווא בעהמ"ח שו"ת 'יד יצחק', בשחר ימיו סרב להשתמש בכתר הרבנות ודחה מעל פניו כל הפניות והבקשות שהגיעו אליו וביקש לפשוט במסחר ידו, אך אחרי זמן קצר הוכרח על ידי סיבות שונות לנטוש את מסחרו ובע"כ נגד רצונו קיבל עליו את עול הרבנות ונתקיים בו מ"ש רז"ל כל הבורח מן השררה השררה רודפת אחריו. והוא הוכתר בכתר הרבנות להיות נוטר כרם ה' צבאות והוכרז כממלא מקום זקנו ה'מראה יחזקאל' בעיר קארלסבורג והחל מיד במלאכת הקודש. בתחילה נתקל בקשיים גדולים כי היה צורך לחדש את כל עניני הקהילה מבראשית שכיודע לאחר הסתלקות המראה יחזקאל התפרקה הקהילה כמסופר בספר "מרכבת יחזקאל", ותהי ראשית מלאכתו להביא שוחט ירא שמים מרבים, ושאר צרכים יסודיים לבנין הקהילה. באותו פרק יסד ת"ת והביא מלמדים ת"ח עבור ילדי הבעלי בתים דשם, ומאידך נלחם לבטל מנהגים רעים שנשתרשו שם במשך הזמן על ידי הרפורמים והחפשיים.

אף הוא תיקן וחדש את האהל אשר על קבר זקנו בעל 'מראה יחזקאל' וקבע שם נר תמיד ושמן למאור וכו' לתועלת הציבור שהיו באים להשתטח על הציור, כמו כן הנהיג לבא מדי פעם לתפילות בציבור על ציון קברו של רבנו זצוק"ל, וכן כל חולה ועל כל צרה שלא תבא ח"ו היה הולך עם בעל הצרה להתפלל על הציור, ועי"ז נתעורר זכרו של רבנו ה'מראה יחזקאל' והחלו העם לבא מכל ערי השדה להתפלל על קברו משך כל ימות השנה, ובפרט בחודש אלול ובימים הקדושים.

דרשן נפלא היה, תוכן דרשותיו וסגנונו היה ערוך בטוב טעם ודעת דברים היוצאים מן הלב ונכנסין אל הלב. מילותיו היו מלאים וגדושים מוסר ויראת שמים ומתובלים במשלי חכמים וחיזקות, שיחות חולין של ת"ח ומעשיהם של צדיקים כדי שיבינו אף נשים וטף את דבריו בלשון נקיה וקלה כפי אשר יראה כל מעיין בספרו "אשיב אברהם", לא ברעם ולא ברעש הגיד להם חטאתם רק במתק לשון ולויתן חן, וכל מי שהאזין לדרשותיו נייעור זיק של תשובה בלבבו. דרשות שבת הגדול ושבת שובה נמשכו בדרך כלל כמה שעות, ואז נפשו יצאה בדברו, דרשות שלפני כל נדרי ותקיעת שופר היה אומר בניגון מיוחד והתעוררות גדולה, לפני כל נדרי היה פותח דלתות ארון הקודש ומתודה עם הציבור אשמנו וכו' תוך געיה בבכי ופניו כפני מלאך ה' צבאות, ומי אשר ראה את המחזה הזה ולא יאחזנו חיל ורעדה מאימת יום הדין.

לעת זקנתו גמר בלבו לעלות לארץ הקדושה, וקיבל על עצמו שלא לשמש ברבנות ולא ליהנות מכתרה של תורה, וכן עשה. בעת נסיעתו מחו"ל לארץ ישראל אירע לו נס גדול, כאשר תעודות המסע כבר היו בידו וכרטיסי נסיעה לאניה ההולכת לארצנו הקדושה, ובעוד שכל מטלטלי ביתו וספריו הועלו על האניה נפל למשכב בדלקת ריאות חריפה והיה מוטל על ערש חליו. הרופאים אסרו עליו להפליג בים והוכרח לבטל רצונו, אך יד ה' היתה בזאת כי כעבור ימים הגיעה השמועה שהאניה האמורה טבעה בלב ים וכל נוסעיה ניספו ר"ל ולא זכו להגיע לחופי ארצנו הקדושה. אחר שקם מחליו נתן שבח והודיה לה"ת שהצילו ממוות לחיים ופדאו במטלטלי ביתו, אך צער נצטער על אבדן ספריו הרבים וכתביו שטבעו במצולות, ובשנת תש"ו הוציא מחשבתו לפועל ועלה לארץ הקודש, כאן התיישב בעיר תל אביב ועסק בתורה במנוחה ובמדת הצנע לכת, נמנע מהופעה בציבור ולא התערב בעניני הכלל, נהג לומר כי הותיר את האיצטלא דרבנן בחו"ל, רק מקורביו ושכניו שראוהו הוגה בתורה יומם ולילה לא פסק פומיה מגירסא ידעו כי גברא רבה שוכן בתוכם, בליל י"ג סיון תשכ"ז הורם הנור והוסרה העטרה, נצחו אראלים את המצוקים ויצאה נשמתו בטהרה בשנת הפ"ח לחייו כאשר כל גופו בריא ודעתו צלולה לא נס ליחו ולא כהתה עינו. מכל ספריו וכתביו אשר כמסופר לעיל טבעו בים נשאר לנו לפליטה אך ורק ספרו **אשיב אברהם** על התורה.

אשיב אברהם

אשיב אברהם עה"ת

מאת הגה"צ רבי אברהם שמואל

פאנעט אבד"ק קארלסבורג

ד רוש ומוסר לפרשיות התורה
אמרים נעימים מפנינים יקרים
אשר נשאר לפליטה מכל חידושי
תורתו הרבים י"ל לראשונה ע"י
בנו הגה"צ רבי חיים אלתר זצ"ל
בשנת תשכ"ז אך מפאת קושי
המלאכה וקוצר הזמן לא שינה
סגנונם הקצר, ובמהדורה זו ערכנו
הסגנון מחדש עם תוספות ומראי
מקומות (י"ל בשנת תשנ"ט)

ישמח האב ציוצאי חלציו וכו' ככתוב ישמח אביך
וכו'. הנה לכאורה מה מוסיף ראה מכתוב
זה, אכן יכוון כי לא תהיה השמחה צלאצאהס
שמחה גשמית לגדלם להצלי עוה"ז, אכן השמחה
האמיתית היא אם יגדל את בנו עפ"י הכתוב
בתורה, וזה שאמר ישמח האב וכו' ככתוב, היינו
אם הוא ככתוב אז ישמח.

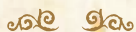
(אשיב אברהם, לברית מילה)

מ

תפוחי חיים עה"ת

דרוש ומוסר ודברים נחמדים
לפרשיות התורה מאת הגה"צ
רבי חיים אלתר פאנעט זצוק"ל
מקארלסבורג אב"ד ישיך מוניס
רמת אביב- י"ל בשני כרכים (בשנת
תש"נ, נ"ו).

והצט לרעך כמוך אני ה'. פירוש אהוב את חסדך
בגלל ציווי ה' ולא בשביל הנאה שתבוא לך מחסדך
ע"י, רק אהבה לשם שמים שאינה תלויה בדבר, וזהו
כלל גדול בתורה, פי' שכל מצוות התורה כולן צריכים
לקיים בדרך זו. ומה שנאמר דייקא כאן, משום שזו
מצוה שכלית ואף אומות העולם מאמינים בזה, ע"כ
נאמר לקיים אותה בדרך חוק ומצוה ה'. וזה שאמר
הלל לגר שציקשו ללמדו כל התורה כולה על רגל
אחת, והצט לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה, פי'
כלל כל התורה הוא שאפילו מצוות שכליות ציור
ומוסכמות בין בני אדם ג"כ צריך לקיים מחמת ציווי
ד', ובה נבדלה תורתנו הקדושה ממשפטי אומות
העולם.

(תפוחי חיים פר' קדושים)

תפוחי חיים

מצא

אמונה ודעת

תולדות והסטוריה

תפלה וזמירות

קבלה

חסידות

דרוש והלכה

הצבי והצדק

הצבי והצדק עה"ת ומועדים ודרשות אמרים נעימים אשר נאמרו בקהל קדושים מאת כ"ק אדמו"ר מקוסון שליט"א, יצאו לאור בשנת תשנ"א, נ"ד ב' חלקים, ובשנת תשע"ט י"ל בעריכה חדשה בתוספות מאות מאמרים חדשים שנוספו במשך השנים ונשמעו ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א בימי השבתות ומועדי השנה ובהזדמנויות שונות בג' חלקים, חלק א' וב' על סדר הפרשיות, וכרך ג' מועדים ודרשות. כמו כן בשנת תשפ"ב נוסף חלק ד' בו הובאו כל המאמרים החדשים משנת תשע"ט עד שנת תשפ"ב.

צמדרש, אמר דוד בכל יום הייתי מחשב למקום פלוני אני הולך לבית דירה פלונית אני הולך ורגלי מוליכות אותי לביהמ"ד. הנה הדיוקים ידועים כנ"ל, ויש להוסיף עוד, דהנה לפעמים נלך אדם חשוך ואפילו מלך ישראל לילך לאורך עסקיו וכדו' למקומות שונים, ויש צוה ציטול זמן ולפעמים אינו לפי צדודו, ושוקל מעשיו אם לילך אם לאו, והנה באמת איש צדיק שכל מעשיו לש"ס ומקיים בכל דרכך דעהו, הליכתו ועסקיו הם ג"כ לורך שמים, וסוף סוף יגיע מזה תועלת לתורה ועבודה. ע"כ אין שום פגם וחסרון ציטולו, כי ציטולה היא קיומה. וז"ש דוד בכל יום כשהיה נלך לילך כנ"ל, הייתי מחשב אם כדאי וראוי וכו', אבל לצדק ראיתי שכל הליכות אלו סו"ס רגלי מוליכות אותי לביהמ"ד וכולם לכבוד ד' ותורתו, ולכן צדדתי צריך ללכת. וז"ש רש"י אם בחוקותי תלכו, שתהיו עמלים בחורה, פי' שאף העמל שעוסקים צעוניי פרנסה וכדו' הכל יהיה לזורך תורה.

(הצבי והצדק פר' בחוקת)

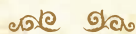

בית ישראל עה"ת ודרושים

מאת רבינו רבי צבי הירש
מזידיטשוב זצוק"ל

בית ישראל עה"ת ודרושים

הוא מאמרים עמוקים על פרשת השבוע שהיה רבינו דורש לפני אנשיו בש"ק והעלים על ספר בעצם כתב יד קדשו. רובם כלולים בדרוש קבלה ומוסר כדרכו בכל ספריו. הרבה מהם ניתנו לידי תלמידיו למשמרת וברבות הימים נעלמו ואבד זכרם. מעט מזער הנותר לפליטה נדפס אבל היה משובש מאוד ולוקה בחסר, כעת נערך מחדש בהגהה מדויקת עם הגהות הצבי והצדק. (י"ל כסליו תשע"ה)

הגשמיות, עם אשר צאה מחטאו של אדם אשר עירצ רע בטוב, עכ"ז מה ידידות משכנותיך ד' לצאות ומה גודל התענוג והשמחה של אלהינו צהיות עם הקודש הדברים צלחת במקור אמתות הרצון ומואסים צרע וצוחרים בטוב וחפצים ומסירים הקוים והנאפים ועולים צמעלות הקדושים והם קודמים לכל, כי צזה יותר יש תענוג למלך מלכי המלכים הקצ"ה וכו' ועל כן מוסכם צכל דצרי צרותינו להיות האדם צמעלה צצוהה יותר מן המלאכים, כי עצודתו יותר צמעלה צמה שיש לו צ' דרכים לפניו.

(בית ישראל פר' ויצא)

ליקוטי אור מלא ע"ה"ת ומועדים

מאת הרה"ק רבי ישראל צבי מקאסאן
זצוק"ל הי"ד

ליקוטי אור מלא

ידוע אשר הספר הקדוש אור מלא משולב בדברי קבלה ורמזים עמוקים אשר לאו כל מוחא סביל דא, כי היתה דרכו בקודש כמסורת בית אבותיו הק' אשר דברי תורתם על השוה"ט ובהזדמנויות שונות היו ברובם ע"ד הסוד, והיא הנותנת אשר יקשה על הקורא למצוא דברי חפץ בתורת הנגלה, אשר על כן קבצנו כל המאמרים השווים לכל נפש מהספה"ק הנ"ל בתוספת ביאורים בעת הצורך והבאת מראי מקומות ומקורי הדברים. הספר נמצא בשלבי עריכה אחרונים ויצא לאור עולם בעתיד הקרוב בעז"ה

ל

"במדרש, צמה תרום קרן ישראל צבי תשא, יפורש עס הנ"ל צפ' תרומה, צמה תרום קרן ישראל, היינו אותיות קרניות של ישראל" שהם אותיות ל"י המורים על חזניות ישראל צמה יכולים להרים אותם שגם הם יהיו קודש לה', ומתוך צבי תשא את רא"ש צני ישראל, רא"ש הם אותיות פנימיות של ישראל המורה על פנימיות ישראל שהוא צודאי טוב, ועל ידי הפנימיות שהוא טוב תשא קרן ישראל שהוא החזניות שגם הוא יהי טוב לה'."

(ליקוטי אור מלא פר' תשא)

מדור ספרי קבלה

סידור האריז"ל
עלרת צבי
רגל ישרה
סור מרע ועשה טוב
הגהות מהרצ"א
רזי אור החיים
פרי קודש הלולים

והנה אומרו ושם חלקינו עמם היה נראה תפלת שוא, כי אם יהיה אדם נדיק ראוי שיהיה חלקו עמם, ואם הוא רשע א"כ הרי זה תפלת שוא, ואם הוא יתפלל להשי"ת שיעזרוהו כדי שיהיה נדיק גמור גם זה אי אפשר כי האדם צעל בחירה ורצון, אך פירוש הדברים האלו כי הלא האדם כשעושה מצות ועצירות לפעמים העצירות דוחים את שאר המצות שלא יגיעו אל האדם, והנה צ"ן כך וצ"ן כך נותנים לאיזה נדיק הראויה לו בסוד יצ"ן רשע ונדיק ילצ"ש (איוב כו יז), ואמנם יש נדיקים גדולים שאף שהם יקחו אותם המצוות והמלאכים והאורות עליונים הנעשים מהם הם מחזירים אותם לצעליהן הראשונים, ואינם רוצים אלא משלהם, והם נאמנים ומחזירין הפקדון לצעליהם, וכשיעשו צעליהן תשובה יחזירו להם צרצון נפשם, ולכן אנו מתפללים שחלקינו וחלק מצותינו ומעשים הטובים אשר אנו אוצרים אותם ע"י מעשינו הרעים שישימו עם אותם הנדיקים והחסידים הגדולים והרשומים, כדי שישאר קיים לנו בהיות עמם, כי כאשר נשוב אליו הש"י יהיה שומר לנו.

(סידור האריז"ל, תפלת שחרית)

שמעתי ממחותני וכו' (הוא רבינו מהרז"ה) יחי' עד ביאת הגואל, שנותנים לנדיקים צכת המצוקה, כי אותיות הללו הם עומדים בשמים והם לירופי דינים, והאדם הזה נוסר אותם ומביא לנדיק ועושה אותם צרופי של רחמים כי הנדיק הוא מרכזה לצחי' חכמה וכולם בחכמה עשית.

(גליון מהרצ"א על ספר עטרת צבי פרשת ויצא)

והנה מי שלא למד דרכי רבינו האריז"ל ו"ל, הגם אשר דרך כלל מיוחד מעשיו לשמים כגון שאוכל שיהיה בריא וחזק לעבודת צוראו או ישן בכדי שיהיה מוחו צלול וכדומה מן מעשיו הגשמיים הכל הוא לשמים, אבל אשרי מי שיודע פרטי כל דבר שצבול על פי דרכי למודי האריז"ל ו"ל שורש כל המעשה אשר נעשה על הארץ מראש ועד סוף, על דרך משל על מה עשה השם להיות אדם יצטרך לאכול, היה לו לחיות בלא אכילה וכדומה לזה קושיות רבות ותעלומות במעשה ד' כי נורא הוא.

(סוד מרע ועשה טוב פ"ב אות ד')

סידור האריז"ל לרבי אשר

סידור האריז"ל לרבי אשר

הוא סידור תפלה לכל השנה עם כוונות האריז"ל שסידר ותיקן המקובל רבי אשר מרגליות ז"ל מחכמי קלויז בראד תלמידו של הרה"ק ר' חיים צאנזער ראש החברייא דחכמי בראד, ובו סידר התפילה בתוספת דרושים מכתבי האריז"ל ספר עץ חיים, פרי עץ חיים, שער היחודים, ומשנת חסידים, נדפס פעם אחת בשנת תקמ"ח וזכה המחבר שסידורו נתקבל בחבה אצל גדולי המקובלים וגם אצל רבותינו תלמידי הבעש"ט, ועתה י"ל ע"י המכון במהדורה חדשה ומתוקנת באותיות מאירות עינים ונוסף עליו הגהות מכתב ידו של רבינו הק' מהרצ"ה מזידיטשוב בעל "עטרת צבי" שכתבם על גליון הסידור שהיה ברשותו ולא ראו אור עולם עד הנה, תוכן ההגהות הם תוספת ביאור בהבנת סוד הכוונות על דרך תורת החסידות, נוסף ע"ז אתא לידן כתב יד קדשו של רבינו יהוסף האדמו"ר מקוסון זצ"ל בעל "בני שלשים", תוכן ההגהות בעיקר הם תיקוני טעויות בסדר הכוונות וכיו"ב, כל הנ"ל נערך ונסדר מחדש, סדר התפילות הושלם וכל תפילה הוצגה במקומה לפי פרטי הכוונות השייכות לה בתוספת מראי מקום ומקורות לדברי חז"ל זוה"ק וכתבי האריז"ל, כן הוכנס ניקוד ופיסוק ע"פ כללי הדיקדוק וסודות הכוונות (י"ל בשנת תשע"א).

מתולדותיו

רבינו הקדוש הר"ר צבי הירש זצ"ל מזידיטשוב נולד לאביו הרה"ק ר' יצחק אייזיק זצ"ל בשנת תקכ"ג בעיר סאמבור אשר בגאליציא המזרחית. נשמתו היתה גדולה וקדושה מאוד, והיה מחונן במוחן בהיר וזך ובשכל טוב, ומנעוריו היה שקדן להפליא. היה לומד בכל יום שבעה דפים גמרא וחוזר עליהם בו ביום שבע פעמים, ובאופן זה היה מסיים את כל הש"ס בכל שנה ושנה. דעת לנבון נקל מה רבה היתה התמדתו ויחד עמה גם תפיסתו המהירה ללמוד כ"כ הרבה ביום אחד נוסף על שאר לימודים שהיה עוסק בהם. אין כל פלא איפא שכבר בימי חורפו היה נודע ומפורסם לעילוי ולגאון בישראל בחריפות ובקיאאות בש"ס ופוסקים וספרי שו"ת, וכ"ז היה קודם שהגיע לשנת העשרים. לאחר שמילא כרסו בש"ס ופוסקים משך את ידו מכל החילוקים והפלפולים והקדיש את חריפותו ובקיאאותו לחכמת האמת לאהבה את ד' ולדבקה בו, כפי שהוא מעיד על עצמו בספר 'סור מרע ועשה טוב'. לימים חיבר את פירושו הגדול על ספר הזוהר הק' וזה הוא ספרו הקדוש הנקרא בשם עטרת צבי, ומאז נקרא בפי כל בשם 'שר בית הזוהר'.

בשנת תקמ"ו התקרב לרבו הרה"ק ה'חזוה מלובלין' זיע"א, עד שנקשר אליו בעבותות אהבה גדולים. כן נסע רבינו גם להקביל פני הצדיקים הרה"ק רבי ברוך ממעז'בוז, רבי משה לייב מסאסוב, רבינו המגיד ר' ישראל מקאזניץ ורבינו מנחם מענדל מרימינוב. לימים התפרסם ונהיה לרבה ומורם של מאות תלמידיו שדבקו בדרכו דרך החסידות ע"פ חכמת הקבלה. על תלמידיו הגדולים נמנים בני אחיו הרה"ק מהרי"א מזידיטשוב, והרה"ק מהרי"א מקאמרנא, כ"כ נמנה על תלמידיו גם הגה"ק ה'מלבי"ם' זצ"ל.

שיחו ושיגו היו אך ורק ביחודים, ומספר הגה"ק מהרי"א מקאמרנא זצ"ל בספרו 'זהר חי' פרשת ויחי וז"ל, וראיתי למורי דודי הק' כשהיה מספר איזה ענין עם אנשים הנצרכים לכמה ענינים מעניני עוה"ז, היה מדבר דברים נפלאים ושכליות רמות וסודות נשגבות, וכמה פעמים בקש ממני שאלך ולא אשמע מה שהוא מדבר, מפני שאני מבין מעט מעניני היחודים של דבוריו וזה מבלבל אותו מעט ממה שצריך להמשיך ישועה על אותו הנצרך לישועה שדבר עמו.

בספר 'שפע חיים' מובא שהגה"ק אדמו"ר מצאנז קלויזענבורג סיפר שרבינו היה אומר פלפולים עמוקים בנגלות התורה במשך כשש שעות רצופות עד שהחבריא קדישא דיליה גאוני ארץ וביניהם בעל 'אריה דבי עלאי', מהרי"א מזידיטשוב, מהרי"א מקאמרנא ועוד היו צריכים לחבוש ראשם במטפחת מחמת קושי העיון.

מסופר שפעם באו אל רבינו אנשים של צורה מא"י שכבדם רבינו מאוד, וכשבאו האנשים לקחת מרבינו ברכת הפרידה אמר להם שהוא נותן להם את "קונטרס השמות" שלו שנדפס אח"כ בתוך ספר 'עטרת צבי' על מנת שכשיבואו לארץ ישראל יניחו אותו על קבר התנא האלקי רשב"י, ועל הגליון כתב 'אבקש גלגלות לי אם כונתי לאמתת כונתו הקדושה, תלמידך צבי בן הינדא'. ובשעה שהניחוהו על קברו של התנא נעלם הקונטרס מעיניהם.

מובא בשם הרבי הקדוש משינאווע זי"ע כי מי שלא יוכל להיות בל"ג בעומר במירון יהיה עכ"פ ב"א תמוז ביומא דהלולא בזידיטשוב על קבר איש אלקים בעל עטרת צבי זי"ע וירגיש מעין טעם הנ"ל. כן נאמר בשם צדיקים שאמרו על רבינו שיש בו נשמת הינוקא קדישא שבזוהר הק', ורבינו אמר על עצמו שאינו צריך לומר תורה בפ' בלק יען כי כבר נאמר ונדפס מה שאמר הינוקא בזוה"ק פ' בלק, וכבר נודע מה שאמרו דורשי רשומות בצחות, זה"ר ר"ת ר"ב ה'ירש ז'דיטשויבער.

לפני פטירתו כשכבר שכב על מטת חוליו אמר בזה"ל ר' שמעון בן יוחאי מיט דיא זוהר'ס ווער וועט אייך נאך אזוי לערנען וויא אונז נאכט מיט טאג, גייטס ארויף קלאגין ווער וועט אייך נאך אזוי אבפיהערן וויא אונז, ואח"כ אמר תורה ובאמצע הדרוש עלתה נשמתו השמימה אור לי"א תמוז תקצ"א. השאיר אחריו ברכה את ספרו המפורסם עטרת צבי על הזוה"ק, ספר בית ישראל עה"ת, ספר סור מרע ועשה טוב, וספר פרי קודש הילולים על פרי עץ חיים, ופירוש על משניות סדר זרעים.

עטרת צבי על הזזה"ק

מאת רבינו רבי צבי הירש מזידיטשוב
זצוק"ל

עטרת צבי

רבינו עשה אזנים לתורה וקשר דברי הזהר בדברי האריז"ל וביסודי הבעש"ט הקדוש, כן שם לו למטרה להעמיד וללכך הגירסאות השונות בדברי הזהר על מקומם, בדפוסים הקודמים הושמטו כמה וכמה מאמרים ומה גם שרבינו לשון קצרה נקט ע"כ על אף גודל חשיבותו ויקרו בפי כל עדיין הוא נחשב כספר החתום, ספר זה גם נודע כסגולה לרפאות חולים ושמירה מכל רע כל נגע וכל מחלה ח"ו, במהדורה זו יגענו לסדר את הספר על מתכונתו וללכך מאמריו מכל שגיאה ושיבוש, נאספו כל המאמרים המפוזרים והוגחו בהגהה מדויקת וסודרו על מקומם דבר דבור על אופנו ועל מקומו, גם מאמרים נוספים מכתב יד קדשו אשר עדיין לא ראו אור הדפוס, עוד מעלה יתירה במהדורה זו הם הגהות מעצם כת"י של רבינו מרן מהרצ"א מדינוב זצוקלה"ה בעל בני יששכר שכתב על שולי גליון ספר עטרת צבי שלמד בו ונתגלה לאחרונה, הכנסנו בספר בשם גליון מהרצ"א, ועל הכל נלווה ביאור הצבי והצדק בו הובאו מקורות לדברי רבינו מספרי האריז"ל ומצדיקי הדורות תלמידי הבעש"ט זיע"א, י"ל בשני כרכים, חלק א' על ספר בראשית (בשנת תשס"ט 650 עמ') וחלק ב' שמות ויקרא במדבר דברים עם מפתחות (בשנת תשע"ב 560 עמ').

רגל ישראל

מאת רבינו מהרצ"א מדינוב זצוק"ל

בו אסף וקיבץ את כל היסודות וההקדמות ע"ד הקבלה מוסר וחסידות שעליהם בנה את דרושיו הרבים המפוזרים בכל ספריו הק' ובפרט בספה"ק בני יששכר אגרא דכלה ואגרא דפרקא אל מקום אחד, והינו מפתח ערכי קבלה, בספר זה מוצאים אנו את בקיאותו הרבה בחכמת הנסתר, תוכן גדוש בדברי סודות פלא ורמזים נפלאים להבין הנעשה והנשמע ברומו של עולם מסודרים ע"פ אותיות הא"ב ומיסודים על חכמת הקבלה ודברי החסידים עם תוספת נופך שהוסיף רבינו בעצמו על הדברים הנאמרים, גם בספר זה הושקעה עבודה עצומה לסדר כל הדברים על מקומם ובמיוחד תיקון שגיאות הכתיב שנפלו בדפוסים קודמים (י"ל בשנת תשנ"ח 280 עמ').

כל מיצה שאדם אומר צתפילתו הוא קומה שלימה וצריך להיות כל כמו זה, דאל"כ הוא כמו צעל מוס מחוסר אבר ולא יראה לקרבן אשה ליי". וכך כתבו תלמידי הבעש"ט על פסוק צא אתה וכל ביתך אל התצה שהוא אזהרת התורה לאדם שיצא עם כל רמ"ח איבריו שהם נפשות ציתו אל התיצה. ושמעתי מאת כבוד אדמ"ו הרב החסיד הקדוש מהרמ"מ מרימנאצ זללה"ה שצדבר אדם דיבור בטל עוצר על הזהרת לא תרצח, כיון שכל דיבור הוא קומה שלימה וכיון שהוא נותן אותן אותיות הדבור אל החיטויים, הוא כאשר יקים איש על רעהו ורצחו נפש כן הדיבור הזה, שהדיבור נופל בסוד השצירה למקום המיתה מ"ו עד אשר ישוב האדם אל השם ויקבץ נדמיו.

(רגל ישראל מערכת ת' אות כ"ט ערך 'תיבה')

רגל ישראל

סור מרע ועשה טוב

מאת רבינו רבי צבי הירש מזידיטשוב
זצוק"ל עם הוספות מהרצ"א לרבינו
מהרצ"א מדינוב זצוק"ל

סור מרע ועשה טוב עם הוספות מהרצ"א

מטרת רבינו מהרצ"ה בחיבורו זה היתה לגלות סודות תורת האריז"ל ושרשם בדברי הזוהר הק' עפ"י יסודי דרך החסידות המקובל בידינו מפי מרן הבעש"ט הק' ותלמידיו, הספר הינו מבוא ומוסר למבקשים להכנס לעבודת ד' בדרך פנימיות, והדרכה בדרך לימוד הקבלה ע"פ יסודות החסידות, רבינו מהרצ"א מדינוב כתלמיד חבר לרבינו מהרצ"ה הוסיף עליו מדעתו כהנה וכהנה להשלמת דברי המחבר, וברבות הימים היו שני הקונטרסים לספר אחד ונדפסו יחדיו ונקרא הספר "סור מרע ועשה טוב עם הוספות מהרצ"א" כדבר השלם, במהדורה זו סודרו שני הספרים מחדש באופן שכל אחד הוא ספר בפני עצמו עם ציונים מספר אחד למשנהו, חלק סור מרע ועשה טוב סודר מחדש עפ"י כתב יד עתיק שנמסר לידינו ע"י ספריית ליובאוויץ בארה"ב, עוד מעלה נוספה בו חילקנו את הספר לפרקים ואותיות כדי למצוא בנקל כל דבר חפץ ובזה פנים חדשות באו לכאן, לשני הספרים הוספנו הערות ביאור והשוואות מיתר ספריהם של רבותינו הק' המחברים זיע"א (י"ל בשנת תשע"א 300 עמ').

הגהות מהרצ"א על ספר הזוהר

מאת רבינו מהרצ"א מדינוב זצוק"ל

והוא כולל הגהות נפלאות יקרות עד מאד אשר נעתקו מגוף כתב יד קדשו של רבינו בשולי גליונות הזוהר ותיקונים שהיו ברשותו והובא לדפוס פעם אחת בשנת תרנ"ט, עתה סודר כל הספר מחדש והוספנו עליו כל דברי רבינו הגהות והערות בפירוש דברי הזוה"ק המפוזרים בכל ספריו, יתר על כן נוספו עוד הגהות מכת"י שלא נדפסו בספר עד כה, ועליהם נלווה הגהות הצבי והצדק ובו תרגומי הזוהר במקום הצורך והשוואות משאר ספרי רבינו (י"ל בשנת תשע"א 480 עמ').

רק כמו שאמרו הקדמונים צעק מיצור הזהר שנחמזר בזמן הגאונים בגן עדן צמתיצחא עליונה צהנטרפות כל אלו הנשמות המצוארים צזהר, ועל הכל אני אומר שאמתיית העניינים יתגלה לנו צימי משיח לדקיננו

(הגהות מהרצ"א פר' שמות)

הגהות מהרצ"א

רזי אור החיים

דרושי רמז וסוד בפירוש אור"ח על התורה

ספר אור החיים על התורה נתקבל כידוע כספר מקודש אצל כל קהילות ישראל בכל מקומות מושבותיהם, צדיקי הדורות ז"ע הפליגו מאד בגודל האור והקדושה שנשפע ליהודי ע"י לימוד בספר אור החיים הק'. הרה"ק מקאמאנא בספרו נתיב מצותיך כתב עליו וז"ל, היה משורש נשמת דוד המלך, מרן הבעש"ט אמר עליו שנשמתו מרוח דוד של אצילות, ובכל לילה שמע תורה מפי הקב"ה ורוב קדושתו אי אפשר לכתוב, והיה מיורדי המרכבה וגילוי נשמות ומדריגות רוח הקודש אמת וכו', ספר אור החיים נלמד בשקיקה אצל כל החוגים ובפרט בשבת קודש, ואולם חלק גדול מפירושו של האור"ח הם על דרך פרד"ס ומיסודים על דברי קבלה ומאמרי הזוהר הקדוש ולכן הם בלתי מובנים לכל, בקרוב יצא לאור בעז"ה הספר "רזי אור החיים" ובו כל מאמרי האור החיים הק' המיסודים על דרך הקבלה ועליהם ביאור "הצבי והצדק" פירוש רהוט ומדוקדק המבאר את עומק דבריו בשפה ברורה וכן מקורות לדבריו בספר הזוה"ק וכתבי האריז"ל ושאר ספרי קדמונים כן שכל מעיין יוכל להינות מן האור הגדול השופע מאור החיים.

פרי קודש הלולים

מאת רבינו רבי צבי הירש מזידיטשוב
זצוק"ל

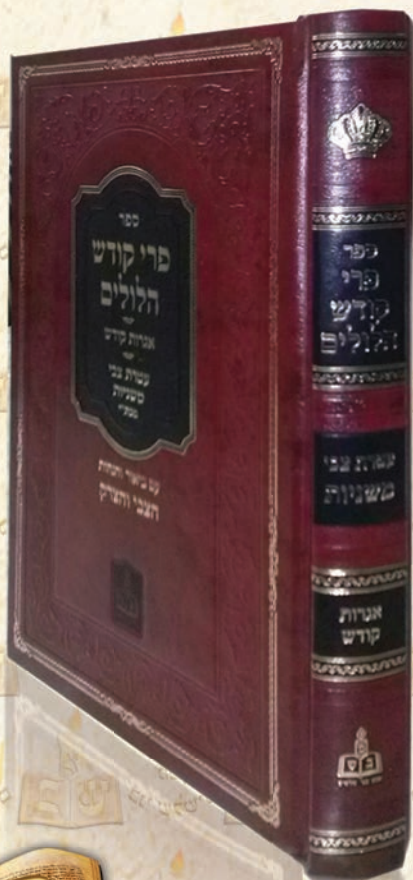
פרי קודש הלולים

והוא חיבור על הספה"ק פרי עץ חיים למהרח"ו אשר בו מצא רבינו מקום להתגדר בו מחמת שבספר פע"ח הנדפס הוכנסו הגהות והוספות מכמה חכמי הקבלה זולת דברי מהרח"ו, ולדעת רבינו יש בהם דברים שאינם מוסמכים כפי שהעיד רבינו בהקדמתו, ורבינו בחיבור זה "מראה לחבירים למען יפצו מעיינם לעיין ולא יהיו כמאמין לכל דבר" (לשון רבינו בהקדמתו). ספר זה יצא לאור במהדורה חדשה ברוב פאר והדר בתוספת הגהות הצבי והצדק, ונוסף בכרך זה בסופו משניות מסדר זרעים וטהרות עם פירוש רבינו מהרצ"ה (ראה אודות חיבור זה במדור ספרי דרוש והלכה). כן נוסף בכרך זה "אגרות קודש" (ראה מדור תולדות והסטוריה) (י"ל טבת תשע"ד)

אם נא לאדם מחשבה מהות איזה מו"מ ממני צגדים או ממני מאכלים, ויש לכל מחשבה המלוכשת אם ותולדתה המתפשטות לסעיפים המסתעפים עד לאין מספר כידוע בחוש, הן שצא לאדם איזה מחשבה אעשה דבר פלוני, או חידוש איזה דבר הן בלימוד הן צמעה, והמחשבה הזאת תוליד עוד עניינים זרים מתפשטים ופורחים ועולים צמחצנתך ואתה שוכח והמחשבות עולים ויורדים מתפשטים לכל עבר ופנה, ואתה שוכח ממש אם אתה עומד בתפלה ומה צאו לכאן אותן המחשבות. תעמוד ענמך אחי לפוש ומיישב דעתך איך ומה להעלותם, והנה סגולה ראשונה חיקך לקשר עצמך עם נדיקי הדור ועם אוהבך צעלי חכמה ומדע צאצאת קשורה נפש ישראל, כי צלא זה לא תוכל להעלות המחשבה צשום אופן אחר שאתה צעמך חמת השצירה ואיך תעלה כלים הנצרים צמצאר צספרי הדקיקים.

(פרי קודש הלולים שער התפילה פ"ז)

מדור תפלה וזמירות

סידור בית הלוי
זמירות לשבת קודש
סוכת רועים
זמירות לסעודה שלישית
ומלווה מלכה

סידור "בית הלוי"

עם פירוש עטרת בני שלשים

סידור תפלה מוגה ומדויק על פי נוסח קאסאן זידיטשוב מודפס על נייר משובח בצירוף ביאורים ומאמרים על סדר התפלה מאת רבותינו האדמורי"ם לבית קאסאן (י"ל בשנת תשנ"ח).

לפני

מוריד הטל. בפר פרי קודש הלולים לרצונו
אל"ו מזידיטשוב זיע"א לפע"ח שער י"ח משער
העמידה כתב לומר גם בקץ בצרחת אחת גבור,
משיב הרוח, ולומר משיב הרוח ומוריד הטל,
ושכן נהג מורי מהרמ"ל מקאסאן ז"ל, ונתן
טעם לשבח עפ"י דרכו דרך נסתרה וסוד עמוק,
ומסיים וכן ראיתי למורי הרב המגיד מקאסאן
נבג"מ ע"כ, והקשו לי הלא הרה"מ מקאסאן
בפרו עבודת ישראל צ"ח תוריע כתב והנה אנו
אומרים צימות הגשמים משיב הרוח ומוריד
הגשם וצימות החמה מוריד הטל ונתן טעם עפ"י
סוד למה אין לומר צימות החמה משיב הרוח, הרי
זה ההיפך ממש"כ וקנינו בפרו הג"ל, והשגתי
אל השואל נחית לסיפיה דמלתא ששם בעובד"י
מסיים בזה"ל רק כאשר לפעמים לפי הזמן יש
איזה הנטרות להמשיך הרצון רעוא דרעיון או
יודע תעלומות יומין לפה איש לדיק בתפלתו לומר
משיב הרוח ומוריד הטל צימות החמה שלא בכוונה
וממשך ע"י דבריו הק' הענין הג"ל עללה"ק,
ובדאי כשהיה רבה"ק מהר"ה ז"ל אלל רבו
המגיד הק' היה אז המגיד בצחינה זאת שאמר גם
בקץ משיב הרוח.

(אור מלא, סידור בית הלוי - תפלת שחרית)

סידור "בית הלוי"

מהדורה מוקטנת

נ

זמירות לשבת

זמירות לשבת

עם פירוש עטרת בני שלשים

סדר הזמירות מוגה ומדויק על פי נוסח קוסון זידיטשוב, מודפס על נייר משובח בצירוף ביאורים ומאמרים וסיפורי קודש על סדר הזמירות מאת רבותינו האדמורי"ם לבית קאסאן (י"ל בשנת תשנ"ד).

לפני

המאחרים ללכת מן השבת וממהרים ללכת, הדקדוק מבואר כי הקדים המאוחר, ופי' אנו רואים בלשון יהודי שהולך צמרוכה לצה"כ או לצה"מ ד' אין אנו יודעין כונתו אם חשקו ורצונו בתפלה ומונח למרבה כמ"ס נלכה נרדפה לדעת את ה' או אפשר תאזה נפשו לאכול, וזמה יצחק, צהליכמו מצית הכנסת או מצית המדרש, אם הולך לאט נודע שכוונתו לשמים, ואם מהר ימהרנה נודע מה רץ ולמה רץ, וצחינה זאת יצחק המקדש השבת אם מאחר ללכת מן השבת נודע כונתו צמירתו ללכת, ע"כ הקדים המאחרים ללכת לממהרים ללכת.

(בני שלשים, זמירות לליל שבת)

סוכת רועים לחג הסוכות

עם פירוש עטרת בני שלשים

סוכת רועים

כ ולל ג' חלקים א', סדר הזמירות
לימי חג הסוכות, ב', סדר
הושע רועים מוגה ומדויק וכוונות
האריז"ל דבר יום ביומו, ג', סדר
הקפות ע"פ נוסח קוסון, כל הנ"ל
מלווה בצירוף ביאורים ומאמרים
רבותינו האדמורי"ם לבית קוסון
(י"ל בשנת תשס"ג).

הושענא מרוטת לחי, נחונה למכים, סוצלת סבלך,
מרוטת לחי הרשעים מורטים ליהודים הלחיים
עם הזקן שלה [כמו שהיה מצוי אז כבר שהרשעים
מרטו ליהודים זקנם] אעפ"כ **נחונה למכים** הם
מניחים עצמם להכות מפני שאינם רוצים להכנע
להם שימרטו זקן שלהם, **סוצלת סבלך** הם סוצלים
את סבלך זה לערך כביכול, שואב להם על כבוד
שמים וכבוד השכינה שהשכינה היא כ"כ צגלות
ובשפלות, וזה כואב להם לצני ישראל והם סוצלים
מה שאתה סוצל.

(אור מלא, סוכת רועים- סדר הושענות)

נח

זמירות לסעודה שלישית ומלווה מלכה

זמירות לסעודה שלישית ומלווה מלכה

פדות שלח לעמו. פדו"ם ג' במסורה, א' חסר וז' מלא. דין, ואידך ושמתי פד"ם וגו' למחר יהיה האות הזה, והרצה עמו פדות. פדות שלח לעמו, דהנה הרצי ר' יונתן ז"ל בפלמי מחלק זענין ביאת משיח שצאס יזכו ויהיה אחישנה אין הכרח שיצא אליהו הנביא לבשר יום אחד קודם ביאת משיח, ואם אין נגאלים אלא בעתה יצא לבשר.

וגרמו במסורה הנ"ל שצאס הפדת חסר שלא זכו רק בעתה, למחר דייקא יהיה האות הזה, אצל פדות (מלא שזכו) שלח לעמו, והרצה עמו פדות, אפי' לא יבוא המבשר רק היום אם צקולו משמעו והבן. (מתוך זמירות לשבת קודש נוסח קאסאן)

מדור תולדות והסטוריה

מרכבת יחזקאל
מכתבי השמש בגבורתו
אגרות קודש
תולדות בית הלוי

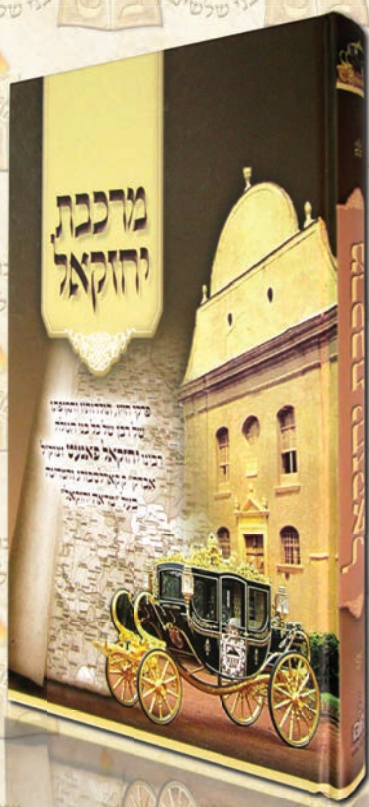
ע"כ אהודי צני, כלל ורכב על דבר אמת וענוה דרך ואל יפוג לבך, ועלי ועל
 נוארי תשחל כלל כח ועוז כלל עת וכלל שעה להאיר פתח דבריך הן צהלכה והן
 באגדה כלל שעת הכושר, ובאופן ובתנאי שתהיה כוונתך לשמים כראוי, וגם יהיה
 נופת מיטופנה שפתומיך כלל כמאחז"ל כלה זו שהיא חציצה על צעלה וכו' ואז
 אשריך וטוב לך ולי כזה וצבא, וקושטא קאי, ובזכות זה צעו"ה אילן רב תתעציד
 וישגשגו פארומיך ותעשה פרי למכזיר ותהיה עטרת זקנים ותפארת אבות כ"ר.

(מכתבי השמש בגבורתו מכתב ל"א)

מרכבת יחזקאל

מרכבת יחזקאל

תולדות רבינו רבן של כל בני הגולה רבי יחזקאל פאנעט רב הכולל דמדינת זיבנבירגן, כוכב מזהיר שהאיר את שמי עולם היהדות הנאמנה, בספר זה כלול כל מעשי תקפו וגבורותו של רבינו בכל ימי חייו עם תוספת פרטים חדשים על תקופתו וקורות הימים ההם, הספר מלווה בתעודות מסמכים מתקופת הימים ההם אשר נמצאו בארכיונים ברחבי מדינת גאליציה ארץ מולדתו של רבינו, כן הכנסנו תמונות רבות ומפות מכל האישים אזורים והמדינות המובאים בספר (י"ל בשנת תש"ע 320 עמ').

תמיד נפלאתי במיוחד על אופי מיוחד צמינו שנמלא אלל זקנו שהיה מסוגל למוג בחוכו גדלות בלתי שכיחה ורוממות מיוחדת צמינה יחד עם ירידה לעם מגדולתו המזדקרת והשתתפות בכל פרטיו. בחוכן חייו אנו מוצאים אותו בחור רב גאון ולדיק וקנאי לחס מלחמות ד' בכל פרט ופרט, גאון אדיר בחזרה ומעיין הנובע בחסידות אשר כל חייו אפופים קדושה וטהרה עילאית בלתי פוסקת ודבקות תמידית כפי שמעיד עליו צנו הרמ"מ בהקדמה להגש"פ, וכל התנהגותו היתה מושחתת על יסודות רמים חלוצים מהררי קודש ותלמידי הצעש"ט, מופלאות מאוד הן השגותיו הגבוהות שאללו הם כדברים פשוטים ורגילים.

(ציטוט מרשימות הגה"צ מהרח"א פאנעט זצ"ל - מרכבת יחזקאל עמ' קפ"ח)

מכתבי השמש בגבורתו

מאת הגה"צ רבי מנשה שמחה
פריעדמאן אבד"ק סאבראנץ בעמח"ס
"השמש בגבורתו"

היה תלמידו של הגה"ק מצאנו
ולאחר מכן למד אצל הגה"ק
בעל ייטב לב מסיגעט שם עסק
בתורה בהתמדה עצומה יום ולילה
לא פסיק פומיה מגירסא ויצא
שמו לתהלה, בהיותו בן ח"י שנה
כתב עליו רבו "כי הוא בקי בש"ס
ופוסקים בשרשיהם ובענפיהן
בכללותיהן ובעיקריהן", היה
ספרא רבה וכתב ספרים רבים בכל
מקצועות התורה, אך חלקם הגדול
אבד בימי המלחמות והזעם ונשאר
לפליטה רק ספר השמש בגבורתו
והוא דרשות למועדים, מלבד זאת
נשאר עוד קובץ אגרות ומכתבים
שיצאו לאור בקונטרס מיוחד ע"י
בנו בשנת תרפ"ו ועתה ערכנו
הקונטרס מחדש בתוספת הארות
והערות, רובו הוא חילופי מכתבים
בעניני ציבור בינו ובין אדמור"י בית
סיגעט ועוד (י"ל בשנת תשס"א).

מכתבי השמש בגבורתו

אגרות קודש

מאת רבינו רבי צבי הירש
מזידיטשוב זצוק"ל

הוא חילופי מכתבים שנכתבו
ע"י רבינו אל צדיקי הדור ואל
אנשי שלומו

והנה באתי מנקש שיהיה השלום בצוותא חדא
צין החצירים כאשר היה אהבה צין החצירי
דרשצ"י וחציריו הנודעים כי זה תכלית כל
המקווה, ויעיין באגרת הנשלח לק' סאמבור
לכבוד אחי הרב מ' משה נ"י ואז אני מבטיחכם
כל הטוב. ובטוח אני צמי שאמר והיה העולם
שהיה הכל טוב, כי כל הדחקות ובפרט דוחקא
בחר דוחקא לומח מן פירוד הלצות, ונהרות
ארבעה נשמו שמש בהפרדה זה מזה ולא נשאר
בשמו כי אם פרת הוא הנחר היולא מעדן,
וכשמו כן הוא שמימי פריץ ורצין על ידי שאינו
רואה באחרים ונקרא נהר גדול [בראשית טו
יח] ולא גדול מממש אלא קטן ואינו סמוך על
שלאן אביו ואינו מקנא באחרים אין לו לא קנאה
ולא שגאה, לכן מימי פריץ ורצין [בראשית צ יד
בפירש"י]. ע"כ אחי העיקר הגדול לדבק אש
באחי אהבה. כי זה תכלית החסידות ושרשה
אין די באר צוה.

(אגרות קודש מכתב ב')

אגרות קודש

סה

אמונה ודעת

תולדות והסטוריה

תפלה וזמירות

קבלה

חסידות

דרוש והלכה

תולדות בית הלוי

תולדות בית הלוי

הוא תולדותם ופעלם של
שלושת הרועים רבותינו
הקדושים לבית קוסון ה"ה
רבינו בעל בני שלשים ובניו
מ"מ בעל שמועה טובה ובעל
אור מלא זיע"א ותלמידיהם
ותקופתם.

"...אני השפל באחי לעוה"ז השפל וטולדתי
בן לאבי מורי צדי בן ריזל בת רבינו צדי
הקדוש מוידעטשוי המחבר סה"ק עטרת
צדי על הזוהר ז"ק"ל, ואבי אבי היה הרב
הגאון הקדוש מוה"ר יוסף ז"ל אבד"ק
קאזאווא אשר שמו בקרב, והנני בן לאמי
חי' דרעווא בת הרה"צ מוה"ר שמואל ז"ל
האבד"ק העליטש מורע הזדיק מוה"ר
שלמה ווילנר ז"ל המוזכר בס' ליקוטים
יקרים, ואני בכור לאבי ולאמי, ופתחתי
עיני בעולם השפל הזה ציוס אי' לסדר אלה
הדברים ג' מנחם אז שנת תרי"ג לאלף
הששי, ונשאתי את בת גילי זוג' שרה יטל
בת מינדל, ואביה מו"ת הרה"צ ז"ל היה רב
בישוב טאש צמדינת אונגארן, ונשאתיה
לאריכת ימים ושנים בשנת ברכו"ת ח' ימים
לחדש אלול, והילדים אשר חנן אלקים את
עבדו בני הכבוד וכו'..."

(לשון רבינו בעל בני שלשים
מתוך ההקדמה לספרו מבנו בעל שמו"ט)

**מדור
ספרי
אמונה
ודעת**

**מעין גנים
לשון תורה
אמת וצדק**

מעין גנים

ספר העוסק ביסודות האמונה נכתב על ידי רבינו מהרצ"א כתוספת על הספר "אור החיים" להחסידי רבי יוסף יעבץ מגולי ספרד, רבינו אשר היה מראשי הלוחמים בדורו כנגד אותם אשר כינו את עצמם 'משכילים' בספרו זה מוכיח בראיות ברורות כי החקירה הפילוסופית באמונה אסורה מן התורה. דבריו היוצאים מן הלב מחזקים את האמונה בבורא עולם ובחוקות תורת ישראל. בנוסף לכך ראה רבינו הצורך לבאר בספרו זה את שיטת של גדולי ישראל קדמונינו אשר ספריהם מושתתים על דרך החקירה והפילוסופיה, נערך מחדש בתוספת הגהות הצבי והצדק, ובסופו נספך קונטרס תקנות תמכין דאורייתא והוא תקנות אשר יסד ותיקן רבינו מהרצ"א לבני חבורתו הקדושה (י"ל בשנת תש"ס 190 עמ').

האלוקים עשה את האדם ישר שיהיה לו ולורעו אחריו אמונה אומן תקוע בלז בלא ספק ונאסר לו עץ הדעת טוב ורע הוא העיון בחקירות, כי החוקר כאשר יצא לחקור בכל האדדים בכל חלקי הסותר הנה הוא מטה הדעת לטוב ולהפכו, הגם שכוונתו להעמיד על הטוב אבל כרגע יטה עכ"פ הדעת גם לרע, וזה אסור לכל אשר קרבת אלקים יחפזון, כי איסור החמץ הוא במשהו וכרגע, וזהו שמתנא ע"ן הדע"ת בגימ' חמ"ץ שא"ר.

(מעין גנים פ"א אות ב')

לשון תורה

ספר לשון תורה

מאת כ"ק אדמו"ר מקוסוב שליט"א

ספר מיוחד במינו האוסף בתוכו אל מקום אחד כל כפילות הלשונות בתורה הק' ואת כל דברי רז"ל בש"ס ובמדרשיהם הן בהלכה והן באגדה הדורשים את כפל הלשונות והלכותיהן כיצא בהן. ועליהם נלוות הערות הצבי והצדק לבאר את אותם דרשות עפ"י המפרשים, וכן מובאים עוד פירושים ציצים ופרחים מספרי רבותינו מפרשי התורה מן הראשונים ועד האחרונים שפירשו גם הם לשונות כפולים שבתורה כל אחד עפ"י דרכו, וכן ספרי דרוש וחסידות שפירשו על דרך זה.

❧ ❧

בתוספות מנחות (ג.) ד"ה מביעי ליה לרבות את האשה כתב ח"ל, הימה דצפרק אין מעמידין (ע"י) שמעיין ליה לר' יהודה גבי המול ימול דברה תורה כלשון בני אדם, ושם במקום שהפסוק מוכיח לא אמרינן, עכ"ל. ובשפת אמת שם כתב תירוצו ח"ל, וי"ל דהמול ימול שהוא רצון הכתוב, בזה שייך דברה תורה כלשון בני אדם, וכן נמון תמן הענק תעניק, אבל ממורה דהוא איסור לא שייך ביה המר ימיר לומר דברה תורה כלשון בני אדם רק לרבות את.

ועודא הוי שמרן האמרי אמת ישב במרכזה דכרכו לסקנוצין עם בניו הבית ישראל והפני מנחם בהיותו ילד רך, עבר שם נכרי ושאל כלשון פולין האם זו הדרך לסקנוצין, נענה הפני"מ והשיב טאק טאק (כן כן), האמ"א הגביר את ראשו מן הגמ' שעייין בה ואמר, למה פעמיים וכי לא די בפעם אחת, אח"כ פירש הבית ישראל את כונתו ואמר דמדברי התוס' מנחות הג"ל למד השפת אמת דאין התורה כופלת לשונה אלא לדבר מזה, ע"כ תמה אבינו למה כפל לומר לנכרי דבדי מול כן כן, די היה בפעם אחת. (לשון תורה פר' בחקותי הערה כט)

ט

אמת וצדק

אוצר כל הנהגות דרך ארץ ומוסר
הנלמדים מפסוקי התורה
נביאים וכתובים, הנהגות טובות
שאינם נכללים במנין תרי"ג מצוות אך
יש להם אסמכתא בכתובים בדרשות
חז"ל, ועליהם ביאור הצבי והצדק
המציין למקורות הדרשות ופרטי
דיניהם הלכה למעשה, יצא לאור
בעז"ה בעתיד הקרוב.

אמת וצדק

מאת ב"ק אדמו"ר מקוסוב שליט"א

ראיתי צדיק - ולא נאמר צדיק תמים.

מכאן שאומרים מקצת שבחו של אדם
בפניו וכולו שלא בפניו.

(רש"י בראשית ז א)

עירובין יח: ואמר רבי ירמיה בן אלעזר מקצת שבחו
של אדם אומרים בפניו וכולו שלא בפניו, מקצת שבחו
בפניו דכתיב כי אותך ראיתי לדיק לפני, כולו שלא
בפניו דכתיב נח איש צדיק תמים, פירש"י שם כלומר
דרך ארץ הוא שאע"פ שאדם משבח את חבירו שלא
בפניו הרבה, אין מרבה בשבחו בפניו מפני שגורא
כמחניף. וכ"ה במדרש (צ"ר פל"צ כ'). וכחז שם
היפה תואר לאו חיוצא הוא דאפשר לשבחו בפניו
לגמרי אס יראה, וג"כ אפשר שיאמר מקצתו שלא
בפניו נמי, אלא כדפרש"י בעירובין כלומר דרך ארץ
וכו' ולכן אמר כאן מנינו שאומרים וכו' ולא אמר
אומרים מקצת וכו' כלומר אשכחן הכי, משמע שכן
הוא הגאון אפי' שאין הפסד אס יאמר כולו בפניו
עכ"ל. ברם כספרי בהעלותך מנינו מאמר זה בשנינו
לשון קצת עה"פ ויאלו שניהם וכו' שאין אומרים
שבחו של אדם בפניו, ראב"ע אומר מנינו שאומר
מקצת שבחו של אדם בפניו, הוצא בפירש"י (במדבר
י"ז ד'), וזוה משמע לכאורה שאין לשבח אדם בפניו
כלל, ועדיין ז"ע אס המניעה היא דוקא בפני רבים
או אפילו בינו לבין עצמו, דהנה אלל נח היה הוא
לבדו ואין איש שומע, אלל אלל משה רבינו היה בפני
אחרים, ונראה דזה תלוי בטעם הדבר, הנה לפירש"י
הטעם כנ"ל דנראה כמחניף, ולכאורה זה שייך בכל
גוונא, אלל המהרש"א ח"א עירובין שם כתב דיש
לחז טעם אחר והיינו דלא יחא לב שומע גם כן ויחזיק
טובה לעצמו, וכן כתב מהר"ו צ"פ פירוש המדרש כדי
שלא יצא לכלל גאון והתפארות, וזה אפשר לומר דלא
שייך אלא כשמשבחו בפני אחרים.

(הערות הצבי והצדק על ספר אמת וצדק)

התעוררי

ניגוני בית קוסון

התעוררי

מ כון בני שלשים גם לקח על עצמו לשמר את ניגוני בית קוסון אשר היה כידוע בית היוצר לניגוני דביקות והתעוררות וכבר יצא לאור אלבום של ניגוני חסידי קוסון בשם "התעוררי" ח"א ובו כעשרה ניגונים, ובימים אלו נמצא בשלבי גמר ח"ב ובו כעוד עשרה ניגוני קודש אשר בעתיד הקרוב יראו אור עולם בעזה"ת

מוסדות קוסון בני ברק

אמונה ודעת

תולדות והסטוריה

תפלה וזמירות

קבלה

חסידות

דרוש והלכה

משולחן המכון: ספרים בהכנה

פרקי אבות

פרקי אבות עם פי' אדמור"י זידיטשוב

חסידות תורת משה

(ליקוט כל מואמרי החת"ס ע"ד החסידות)

ארץ הצבי

(יסודות וערכי הקבלה על פי האריז"ל)

משולחן המכון: ספרים בהכנה

צפית במרכבה

(מורה דרך להבנת חכמת הקבלה בשפה ברורה)

המפתח

"ספר המפתח" על כל ספרי הבני יששכר

מחזורים לכל השנה "בית הלוי" בנוסח זידיטשוב קוסון
עם פירוש עטרת בני שלשים מאת רבותינו הק' לבית קוסון

